

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

CLXXXV

Centar za sistemska istraživanja
5/2

Projekt:

HARMONIZACIJA SISTEMA NAUKE U BOSNI I HERCEGOVINI

*Federalni zavod za statistiku
REZULTATI STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA*

SARAJEVO, 2020.

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Projekt:
HARMONIZACIJA SISTEMA NAUKE U BOSNI I HERCEGOVINI

Federalni zavod za statistiku
REZULTATI STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

**Federalni zavod
za statistiku**

АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

CLXXXV
Posebna izdanja
Centar za systemska istraživanja
5/2

Projekt:
HARMONIZACIJA SISTEMA NAUKE U BOSNI I HERCEGOVINI

Federalni zavod za statistiku
REZULTATI STATISTIČKOG ISTRAŽIVANJA

SARAJEVO, 2020.

АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

CLXXXV
Special editions
Center for Systems Research
5/2

Project:
HARMONIZATION OF THE SCIENCE SYSTEM IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Institute for Statistics of FBiH
STATISTICAL RESEARCH RESULTS

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine
Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini

Federalni zavod za statistiku
Rezultati statističkog istraživanja

Za izdavača

Dr. sci. Emir Kremić
Akademik Miloš Trifković

Urednici

Dr. sci. Emir Kremić
Akademik Miloš Trifković

Autori upitnika

Akademik Muris Čičić, akademik Miloš Trifković, prof. dr. Dženana Husremović, mr. sci. Amra Avdagić i
Ammar Miraščija

Statistička obrada podataka

Jasmina Velić, Elvin Šetkić, Emir Oruč, Fatima Strik, Mirza Omanić, Sanjin Imamović

Lektura

Zenaida Karavdić

Korektura

Sabina Vejzagić

DTP

Mevla Softić, Zehra Kaba, Zehra Bećiragić, Mahir Kološ

Štampa

Federalni zavod za statistiku

Tiraž

400

Sarajevo, 2020.

Indeksirano
C.E.E.O.L.
EBSCO

SADRŽAJ

PREGOVOR	7
1. MINISTARSTVA	
1-1 Uvod	
1-2 Učešće federalnih i kantonalnih ministarstava u istraživanju-odaziv	9
1-3 Broj službenika zaposlenih u ministarstvu, koji se prema sistematizaciji radnih mjesta sa punim radnim vremenom bave pitanjima naučno-istraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)	9
1-4 Broj službenika zaposlenih u ministarstvu, koji se prema sistematizaciji radnih mjesta do 50% radnog vremena bave pitanjima naučno-istraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)	9
1-5 Razmatranje stanja naučno-istraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja na skupštinama političko-teritorijalnih jedinica	10
1-6 Strategija naučno-tehnološkog razvoja	10
1-7 Zaposleni u ministarstvima koji učestvuju u izradi strategije naučno-tehnološkog razvoja	11
1-8 Razmatranje stanja naučno-istraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja kao posebne tačke dnevnog reda vlade	12
1-9 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja Premijera vlade sa nadležnim ministrom	12
1-10 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja sa svojim pomoćnicima	12
1-11 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja ministra sa drugim ministrima u svojoj vladi osim ministra finansija	12
1-12 Razmatranje stanja finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti ministra nadležnog za naučnoistraživačku djelatnost sa ministrom finansija	13
1-13 Usvajanje prijedloga ministarstva za finansiranje strateških programa kod usvajanja budžeta	13
1-14 Izvajanje sredstava iz budžeta za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj (%)	14
1-15 Vrste registra i evidencija koje ministarstva vode u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja	14
1-16 Savjet za nauku	14
1-17 Uticaj na određivanje prijedloga dnevnog reda savjeta za nauku	15
1-18 Izvještaj o rezultatima naučnoistraživačkih projekata, koje je finansiralo nadležno ministarstvo	15
2. UNIVERZITETI	
2-1 Uvod	17
2-2 Analiza stanja i djelovanja univerziteta/sveučilišta u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog viška	17
2-3 Način na koji su univerziteti sinhronizirali svoje strategije razvoja nauke sa dokumentima na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou	18
2-4 Prosečan godišnji iznos sredstava za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad u periodu 2016–2018. godine koji su univerziteti / sveučilišta dobili od pojedinih institucija i donatora (KM)	19
2-5 Opremljenost fakulteta i instituta za naučnoistraživačku djelatnost	20
2-6 Odnos nastavnog i naučnog rada univerzitetskih nastavnika	20
2-7 Omjer nastavnog i naučnog rada određen u ugovorima o radu nastavnog osoblja	21
2-8 Načini uključenosti studenata u naučnoistraživački rad (NIR)	21
2-9 Ocjena vidova saradnje univerziteta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnog radu	22
3. INSTITUTI	
3-1 Uvod	27
3-2 Učešće instituta u istraživanju – odaziv	27
3-3 Pravni status instituta	27
3-4 Sredstva instituta prema obliku svojine	27
3-5 Sredstva instituta bez obzira na vrstu svojine	28
3-6 Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu	28
3-7 Broj zaposlenih u institutima na poslovima naučnoistraživačkog rada	29
3-8 Instituti koji su najveći dio ukupnog prihoda u periodu 2016–2018. godine ostvarili provodeći istraživanja	29
3-9 Broj završenih projekata u periodu 2016–2018. prema oblasti istraživanja	29
3-10 Naručioci projekta 2016–2018. (%)	30

4. PRIVREDNA DRUŠTVA

4-1	Uvod _____	33
4-2	Osnovni proizvod preduzeća _____	33
4-3	Osnovna djelatnost preduzeća _____	33
4-4	Faktori koji otežavaju aktivnosti vezane za naučnoistraživački rad i inovacije proizvoda i usluga, 2016–2018. _____	34
4-5	Istraživačke aktivnosti u koje su bila uključena preduzeća, 2016–2018. _____	34
4-6	Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačke aktivnosti iz javnih fondova, 2016–2018. _____	35
4-7	Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačku aktivnost iz javnih fondova po nivoima vlasti _____	35
4-8	Učinak preduzeća u poređenju sa glavnim konkurentom, 2016–2018. _____	36
4-9	Naučnoistraživački rad po skali slaganja / neslaganja _____	37
4-10	Broj zaposlenih u preduzeću po stručnoj spremi u 2018. godini _____	38
4-11	Broj zaposlenih u preduzeću na naučnoistraživačkom radu _____	38

5. NEVLADINE ORGANIZACIJE

5-1	Uvod _____	39
5-2	Učešće nevladinih organizacija u anketi – odaziv _____	39
5-3	Broj nevladinih organizacija prema godini osnivanja _____	40
5-4	Broj nevladinih organizacija prema upisu u registar naučnoistraživačkih organizacija _____	40
5-5	Nevladine organizacije prema osnovnoj oblasti djelovanja _____	40
5-6	Nevladine organizacije prema izvoru sredstava _____	41
5-7	Ukupan broj nevladinih organizacija kojima je budžet jedan od izvora sredstava _____	41
5-8	Nevladine organizacije prema izvorima sredstava i oblasti djelovanja _____	42
5-9	Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu i broj volontera prema osnovnoj oblasti djelovanja _____	42
5-10	Broj zaposlenih u zvanju doktor nauka, magistar i VSS _____	43
5-11	Nevladine organizacije prema vrsti trenutno važećih dokumenata koje ima NVO _____	43
5-12	Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj zaposlenih u nevladinim organizacijama _____	43
5-13	Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj zaposlenih u nevladinim organizacijama u zvanju doktor nauka, magistar i VSS _____	44
5-14	Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj volontera u nevladinim organizacijama _____	44
5-15	Broj projekata završenih u protekle tri godine prema osnovnoj oblasti djelovanja _____	44
5-16	Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekta kroz koje je ostvaren najveći udio ukupnog prihoda kumulativno izračunat u protekle tri godine _____	45
5-17	Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekta i osnovnoj oblasti djelovanja _____	45
5-17.	Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekta i osnovnoj oblasti djelovanja _____	45

6. MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

6-1	Uvod _____	47
6-2	Služba (uposlenik) na poslovima istraživanja i inovacija _____	47
6-3	Razmatranje i učešće u programima Evropske unije _____	47

7. UPITNICI

PREDGOVOR

Centar za sistemska istraživanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je uz finansijsku podršku Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke u periodu 2017–2019. godine proveo istraživanje pod naslovom „Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini“. Cilj projekta je utvrđivanje mogućnosti za usklađivanje 14 različitih pravnih podsistema nauke u Bosni i Hercegovini unutar postojećeg ustavnog okvira. Kako bi se utvrdilo i stvarno stanje u sistemu nauke Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku je na osnovu upitnika koje je sačinio istraživački tim projekta proveo terensko statističko istraživanje i primarnu obradu podataka. Time su stvoreni uslovi i za ocjenu dostignutog stepena društva i ekonomije znanja u Bosni i Hercegovini.

Istraživanje je provedeno u periodu od 26. 8. 2018. do 5. 9. 2019. godine na području Federacije Bosne i Hercegovine. Obuhvaćeno je 286 subjekata sistema nauke: ministarstva, univerziteti / sveučilišta, instituti, privredna društva, nevladine organizacije i međunarodni subjekti. U svakom od šest posebnih upitnika ispitivane su naročito:

- organizaciona struktura subjekata,
- strategije i planiranje rada u naučnoistraživačkoj djelatnosti,
- broj i struktura naučnoistraživačkog kadra,
- stvarni način funkcionisanja institucije,
- saradnja sa drugim subjektima sistema,
- efektivno finansiranje,
- međunarodna saradnja.

Rezultati istraživanja koji se ovdje publiciraju pružaju realnu sliku stanja sistema nauke i odnosa prema ovoj djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Oni treba da posluže ne samo u procesu pravne harmonizacije sistema nego i preduzimanju konkretnih mjera za njegovo efikasnije funkcionisanje. Zbog toga vjerujemo da će dobijena slika biti korisna za sve koji se aktivno bave sistemom nauke i naučnoistraživačkom djelatnošću kao ključnom polugom unapređenja bosanskohercegovačkog društva i ekonomije znanja.

Podaci prikupljeni tokom istraživanja „Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini“ su povjerljivi i korišteni su isključivo u svrhu ovog istraživanja. Tajnost prikupljenih podataka zagarantovana je Zakonom o zaštiti ličnih podataka (Službene novine Bosne i Hercegovine broj 49/06, 79/11 i 89/11).

1 – MINISTARSTVA

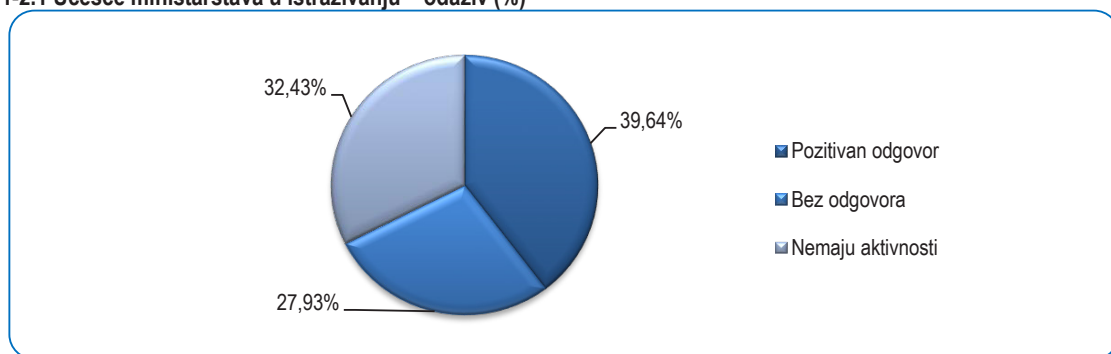
1-1 UVOD

Provedenim istraživanjem sagledani su aspekti stanja i djelovanja ministarstava u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog razvoja, koji se ne mogu utvrditi isključivo analizom općih pravnih akata. Pod pojmom ministarstvo podrazumijeva se federalni / kantonalni organ uprave. Istraživanje je provedeno putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao i kratak opis i cilj istraživanja. Istraživanjem je obuhvaćen period od 2016. do 2018. godine.

1-2 Učešće federalnih i kantonalnih ministarstava u istraživanju – odaziv

Na uzorku od 111 ministarstava (federalnih i kantonalnih) obuhvaćenim istraživanjem, upitnik su popunila 44 (39,64%) ministarstva, 36 (32,43%) su odgovorili da nemaju aktivnosti navedene u upitniku, a 31 (27,93%) ministarstvo nije odgovorilo.

1-2.1 Učešće ministarstava u istraživanju – odaziv (%)

1-3 Broj službenika zaposlenih u ministarstvu, koji se prema sistematizaciji radnih mjesta sa punim radnim vremenom bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)

Ministarstva	Broj službenika
Ukupno	6
Federalna ministarstva	5
Kantonalna ministarstva	1

Analizom rezultata istraživanja utvrđeno je da je 6 službenika zaposleno na radnim mjestima koja se prema sistematizaciji radnih mjesta sa punim radnim vremenom bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja, i to 5 službenika u federalnim ministarstvima i 1 službenik u kantonalnim ministarstvima.

1-4 Broj službenika zaposlenih u ministarstvu, koji se prema sistematizaciji radnih mjesta do 50% radnog vremena bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)

Ministarstva	Broj službenika
Ukupno	9
Federalna ministarstva	3
Kantonalna ministarstva	6

Broj službenika zaposlenih u federalnim i kantonalnim ministarstvima, koji se prema sistematizaciji radnih mjesta do 50% radnog vremena bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja je 9 (3 u federalnim i 6 u kantonalnim ministarstvima).

1-5 Razmatranje stanja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja na skupštinama političko-teritorijalnih jedinica

	Kao posebna tačka dnevnog reda	Kao posebna tačka na prijedlog drugih skupština političko-teritorijalnih jedinica	Broj dobivenih prijedloga od skupština drugih političko-teritorijalnih jedinica
Ukupno	28	27	8
Federalni nivo	8	6	5
Kantonalni nivo	20	21	3

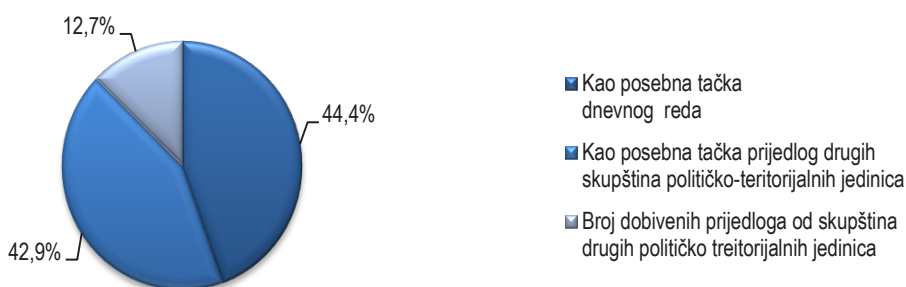
U periodu obuhvaćenom istraživanjem skupštine političko-teritorijalnih jedinica su kao posebnu tačku dnevnog reda 28 puta razmatrale stanje naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem).

Prijedlozi skupština drugih političko-teritorijalnih jedinica su razmatrani 27 puta. Skupštine drugih političko-teritorijalnih jedinica su dostavile 8 prijedloga za harmonizaciju sistema naučnoistraživačkog i tehnološkog razvoja.

Skupštine kantona u periodu obuhvaćenim istraživanjem nisu davale niti su primale konkretne inicijative od drugih kantona za zajedničko obavljanje poslova koji se odnose na sisteme naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem).

Skupštine kantona u periodu obuhvaćenom istraživanjem nisu davale konkretne inicijative za zajedničko regulisanje pitanja sistema naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem) sa Federacijom BiH, dok su u istom periodu od Federacije BiH primili 1 inicijativu za zajedničko regulisanje pitanja koja se odnosi na sistem naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja.

1-5.1 Razmatranje stanja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja na skupštinama političko-teritorijalnih jedinica (%)

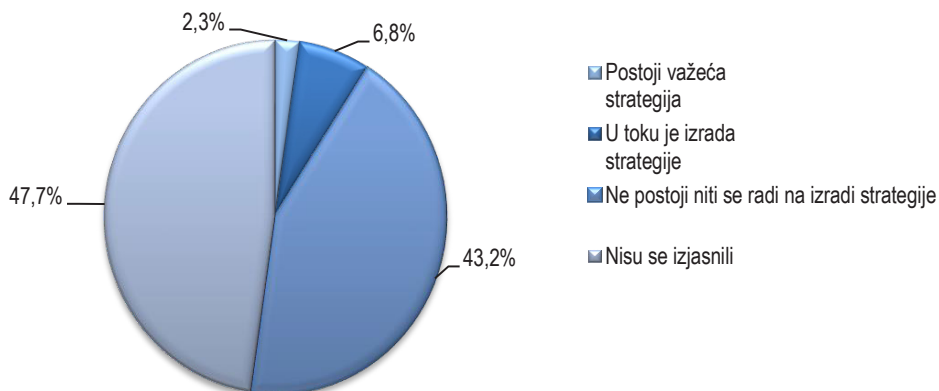
1-6 Strategija naučno-tehnološkog razvoja

	Postoji važeća strategija	U toku je izrada strategije	Ne postoji niti se radi na izradi strategije	Nisu se izjasnili
Ukupno	1	3	19	21
Federalna ministarstva	-	2	4	3
Kantonalna ministarstva	1	1	15	18

Prema rezultatima istraživanja važeću strategiju naučnoistraživačkog razvoja ima 1 ministarstvo, dok je u 3 ministarstva izrada strategije naučno-tehnološkog razvoja u toku.

U 19 ministarstava ne postoji strategija naučnoistraživačkog razvoja niti se radi na njenoj izradi, dok se 21 ministarstvo nije izjasnilo.

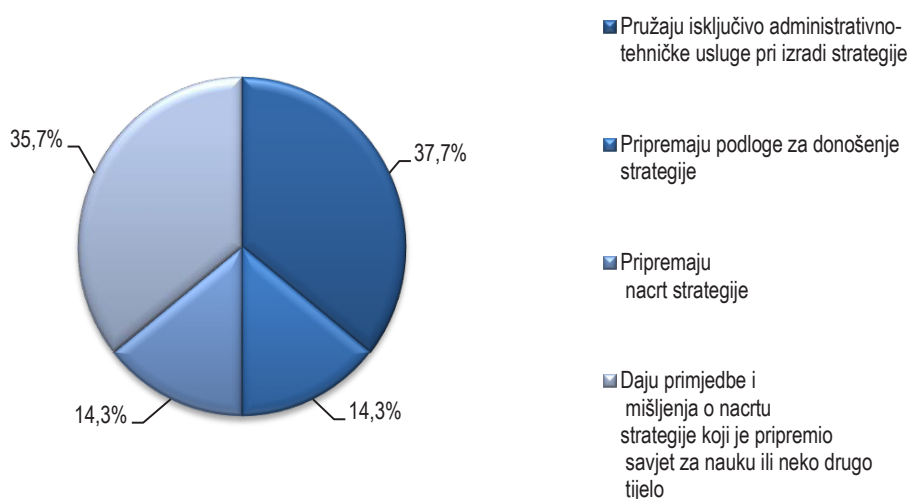
1-6.1 Strategija naučno-tehnološkog razvoja (%)

1-7 Zaposleni u ministarstvima koji učestvuju u izradi strategije naučno-tehnološkog razvoja

	Pružaju isključivo administrativno-tehničke usluge pri izradi strategije	Pripremaju podloge za donošenje strategije	Pripremaju nacrt strategije	Daju primjedbe i mišljenja o nacrtu strategije koji je pripremio savjet za nauku ili neko drugo tijelo
Ukupno	5	2	2	5
Federalna ministarstva	1	1	-	3
Kantonalna ministarstva	4	1	2	2

1-7.1 Zaposleni u ministarstvima koji učestvuju u izradi strategije naučno-tehnološkog razvoja (%)

1-8 Razmatranje stanja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja kao posebne tačke dnevnog reda vlade

	Kao posebna tačka dnevnog reda vlade	Kao posebne tačke dnevnog reda vlade sa vladama drugih političko-teritorijalnih jedinica
Ukupno	24	22
Federalna	3	3
Kantonalna	21	19

Vlade političko-teritorijalnih jedinica su na svojim sjednicama 24 puta kao posebnu tačku dnevnog reda razmatrale stanje naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja, dok je navedeno pitanje sa vladama drugih političko-teritorijalnih jedinica razmatrano 22 puta.

1-9 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja premijera vlade sa nadležnim ministrom

	Redovno	Jednom mjesečno	Jednom godišnje	Nikada	Nisu se izjasnili
Ukupno	1	1	2	6	34
Federalna	1	-	-	1	7
Kantonalna	-	1	2	5	27

Na posebnim sastancima premijera vlade sa nadležnim ministrom razmatrano je stanje inovacionog sistema i visokog obrazovanja:

- redovno u 1 ministarstvu (federalnom)
- mjesečno u 1 ministarstvu (kantonalnom)
- godišnje u 2 ministarstva (kantonalnom)
- u 6 ministarstava nikada se nije razmatralo ovo stanje (1 federalnom i 5 kantonalnih)
- 34 ministarstva nisu se izjasnila.

1-10 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja ministra sa svojim pomoćnicima

	Redovno	Jednom mjesečno	Jednom u tri mjeseca	Nikada	Nisu se izjasnili
Ukupno	2	1	2	3	38
Federalna	1	-	-	1	6
Kantonalna	1	1	2	2	32

Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa svojim pomoćnicima, na posebnom sastanku, razmatrao je stanje inovacionog sistema i visokog obrazovanja:

- redovno u 2 ministarstva (1 federalnom i 1 kantonalnom)
- mjesečno u 1 ministarstvu (kantonalnom)
- tromjesečno u 2 ministarstva (kantonalna)
- nikada u 3 ministarstva (1 federalnom i 2 kantonalna)

Ostala ministarstva obuhvaćena istraživanjem nisu se izjasnila.

1-11 Razmatranje stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja ministra sa drugim ministrima u svojoj vladi osim ministra finansija

	Redovno	Jednom mjesečno	Jednom godišnje	Nikada	Nisu se izjasnili
Ukupno	3	1	1	4	35
Federalna	1	-	-	1	6
Kantonalna	2	1	1	3	29

Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa drugim ministrima u svojoj vladi, osim ministra finansija, razmatrao je stanja inovacionog sistema i visokog obrazovanja, kao jedinu ili posebnu tačku dnevnog reda:

- redovno u 3 ministarstva (1 federalnom i 2 kantonalna)
 - mjesečno u 1 ministarstvu (kantonalnom)
 - godišnje u 1 ministarstvu (kantonalnom)
 - nikada u 4 ministarstva (3 kantonalna i 1 federalno)
- Ostala ministarstva nisu se izjasnila.

1-12 Razmatranje stanja finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti ministra nadležnog za naučnoistraživačku djelatnost sa ministrom finansija

	Redovno	Jednom u tri mjeseca	Jednom godišnje	Nikada	Nisu se izjasnili
Ukupno	2	1	2	4	35
Federalna	1	-	-	1	6
Kantonalna	1	1	2	3	29

Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa ministrom finansija, kao jedinu ili posebnu tačku dnevnog reda, razmatrao je stanje finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja:

- redovno u 2 ministarstva (1 federalnom i 1 kantonalnom)
 - jednom u tri mjeseca u 1 ministarstvu (kantonalnom)
 - jednom godišnje u 2 ministarstva (kantonalna)
 - nikada u 4 ministarstva (1 federalnom i 3 kantonalna)
- Ostala ministarstva nisu se izjasnila.

1-13 Usvajanje prijedloga ministarstava za finansiranje strateških programa kod usvajanja budžeta

	Usvajaju u predloženom iznosu bez promjena	Usvajaju u predloženom iznosu, ali uz preraspodjelu između programa	Usvajaju uz generalno smanjenje iznosa	Usvajaju uz smanjenje iznosa za pojedine programe	Nisu se izjasnili
Ukupno	9	5	3	3	24
Federalna ministarstva	1	1	1	-	4
Kantonalna ministarstva	8	4	2	3	20

Izjašnjavanje ministarstava vezano za usvajanje prijedloga za finansiranje strateških programa prilikom usvajanja budžeta je sljedeće:

- da se usvajaju u predloženom iznosu izjasnilo se 9 ministarstava (1 federalno i 8 kantonalnih)
 - da se usvajaju u predloženom iznosu, ali uz preraspodjelu između programa izjasnilo se 5 ministarstava (1 federalno i 4 kantonalna)
 - da se usvajaju uz generalno smanjenje iznosa izjasnila su se 3 ministarstva (1 federalno i 2 kantonalna)
 - da se usvajaju uz smanjenje iznosa za pojedine programe izjasnila su se 3 ministarstva (kantonalna)
- Nisu se izjasnila ukupno 24 ministarstva (4 federalna i 20 kantonalnih).

1-14 Izdvajanje sredstva iz budžeta za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj (%)

Ministarstva	Izdvojena sredstva iz budžeta za naučnoistraživački rad i tehnološki razvoj		
	2016.	2017.	2018.
Ukupno	0,09%	0,09%	0,14%
Federalno ministarstvo	0,09%	0,09%	0,09%
Kantonalno ministarstvo	0,00	0,00	0,05%

U periodu 2016–2018. godine samo 2 ministarstva imaju izdvajanja iz ukupnog budžeta za naučnoistraživačku djelatnost. Evidentan kontinuitet u izdvajanju sredstava iz ukupnog budžeta u prethodne tri godine u iznosu od 0,09% zabilježen je na federalnom nivou. Na kantonalnom nivou kod jednog ministarstva je izdvajanje iz ukupnog budžeta za naučnoistraživačku djelatnost zabilježeno tek u 2018. godini, i to u iznosu od 0,05% od ukupnog budžeta političko-teritorijalne jedinice.

1-15 Vrste registra i evidencija koje ministarstva vode u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja

3 ministarstva (1 federalno i 1 kantonalno) odgovorila su da u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja vode sljedeće registre i evidencije:

- Registar naučnih radnika, naučnih institucija, naučnih projekata i infrastrukturnih ulaganja u Federaciji BiH
- Registar naučnoistraživačkih organizacija
- Registar visokoškolskih ustanova
- Registar svršenih studenata sveučilišta / univerziteta po akademskim godinama
- Registar studijskih programa visokoškolskih ustanova
- Registar studijskih programa izvan sjedišta visokoškolskih ustanova

1-16 Savjet za nauku

	Postoji pri ministarstvu nadležnom za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje	Postoji pri vladi	Postoji pri skupštini	Nije formiran	Nisu se izjasnili
Ukupno	2	-	2	6	34
Federalni nivo	1	-	-	-	6
Kantonalni nivo	1	-	2	6	28

Savjet za nauku formiran je pri:

- ministarstvu nadležnom za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje u 2 ministarstva (1 federalnom i 1 kantonalnom)
- u 6 kantonalnih ministarstava nije formiran
- 24 ministarstva nisu se izjasnila. U 2 kantonalne skupštine u Federaciji BiH formirani su savjeti za nauku.

U periodu obuhvaćenom istraživanjem pri ministarstvima su održana 24 sastanaka savjeta za nauku (13 u federalnim i 11 u kantonalnim ministarstvima).

1-17 Uticaj na određivanje prijedloga dnevnog reda savjeta za nauku

	Predsjednik vlade	Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj i visoko obrazovanje	Pomoćnik ministra nadležnog za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj	Predsjednik savjeta
Ukupno	1	2	2	4
Federalna ministarstva	-	-	1	1
Kantonalna ministarstva	1	2	1	3

1-18 Izvještaji o rezultatima naučnoistraživačkih projekata koje je finansiralo nadležno ministarstvo

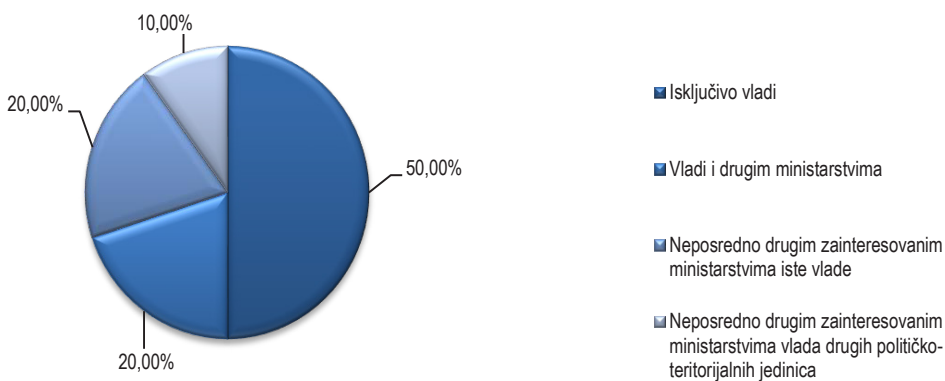
Izvještaji su dostavljeni

	Isključivo vladi	Vladi i drugim ministarstvima	Neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima iste vlade	Neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima vlada drugih političko-teritorijalnih jedinica
Ukupno	5	2	2	1
Federalni nivo	-	-	1	-
Kantonalni nivo	5	2	1	1

Izvještaj o rezultatima naučnoistraživačkih projekata koje je finansiralo nadležno ministarstvo dostavljen je:

- isključivo vladi 5 ministarstava (kantonalna)
- vladi i drugim ministarstvima u čiju nadležnost spada materija koja se istražuje – 2 ministarstva (kantonalna)
- neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima iste vlade – 2 ministarstva (1 federalno i 1 kantonalno)
- neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima vlada drugih političko-teritorijalnih jedinica – 1 ministarstvo (kantonalno)

1-18.1 Izvještaji o rezultatima naučnoistraživačkih projekata koje je finansiralo nadležno ministarstvo dostavljeni su (%)

2 – UNIVERZITETI / SVEUČILIŠTA

2-1 Uvod

Provedenim istraživanjem sagledani su aspekti stanja i djelovanja univerziteta / sveučilišta u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog razvoja, koji se ne mogu utvrditi isključivo analizom općih pravnih akata.

Univerzitet/sveučilište je visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnonastavnim, umjetničkim, umjetničko-nastavnim i naučno-istraživačkim radom, te drugim vidovima stručno-konsultantskih i ekspertnih usluga u skladu sa zakonom, a koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa studija i realizira najmanje pet različitih nastavnih programa iz najmanje tri naučne oblasti- prirodne nauke, tehničke nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke nauke, društvene nauke i humanističke nauke.

Istraživanje kojim su obuhvaćeni svi javni i privatni univerziteti / sveučilišta provedeno je putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao i kratak opis i cilj istraživanja. Od ukupno 19 univerziteta / sveučilišta u FBiH, upitnik je popunilo 11 ili 57,9% (5 javnih i 6 privatnih), dok su 2 ili 10,5% univerziteta / sveučilišta odgovorila da ne raspolažu podacima iz razloga što nisu imali aktivnosti (nisu imali upisanih studenata) u navedenom periodu. 6 ili 31,6% univerziteta / sveučilišta nisu dostavili izvještaj u predviđenom roku.

Istraživanjem je obuhvaćen period 2016–2018. godine.

2-2 Analiza stanja i djelovanja univerziteta / sveučilišta u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog razvoja

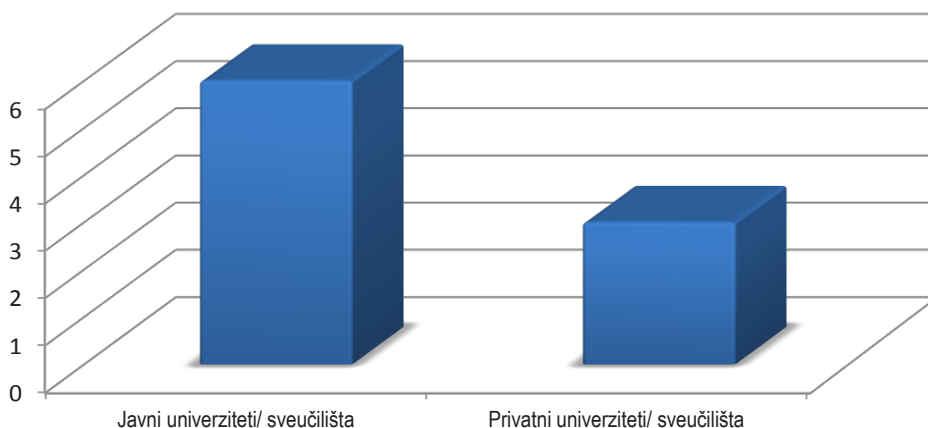
	Broj univerziteta / sveučilišta	Broj fakulteta u okviru univerziteta / sveučilišta	Broj istraživačkih instituta kao organizacionih jedinica univerziteta / sveučilišta (npr. Institut za ekonomska istraživanja)	Broj istraživačkih instituta sa svojstvom pravnog lica koje je organizovao univerzitet / sveučilište	Broj organizacija za transfer tehnologija (tehnološki parkovi, inkubacioni centri za razvoj tehnologija itd.) koje je osnovao univerzitet / sveučilište	Broj istraživačkih instituta kao organizacionih jedinica unutar fakulteta	Broj stalno zaposlenog akademskog osoblja na osnovu ugovora o radu bilo kojeg trajanja
Ukupno	11	88	9	3	3	52	3875
Javni univerziteti / sveučilišta	5	59	6	-	1	41	3240
Privatni univerziteti / sveučilišta	6	29	3	3	2	11	635

Unutrašnju organizacijsku strukturu univerziteta / sveučilišta za ostvarivanje osnovnih zadataka čine:

- organizacione jedinice: fakulteti, akademije, visoke škole, instituti
- podorganizacione jedinice fakulteta

U okviru organizacijskih jedinica univerziteta / sveučilišta, koja su predmet analize, djeluje 88 fakulteta i 9 istraživačkih instituta. Unutar 88 fakulteta osnovana su 52 istraživačka instituta (podorganizacione jedinice fakulteta).

2-2.1 Broj istraživačkih instituta kao organizacionih jedinica univerziteta / sveučilišta

2-3 Način na koji su univerziteti / sveučilišta sinhronizirali svoje strategije razvoja nauke sa dokumentima na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou

Na pitanje o posjedovanju strategije razvoja naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada na univerzitetu / sveučilištu, njih 6 (54,5%) je odgovorilo da ima strategiju.

Pet ključnih dokumenata koje univerziteti / sveučilišta koriste za sinhronizaciju strategija razvoja nauke:

- Strategija razvoja nauke u BiH 2017–2022.
- Prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u BiH 2016–2026.
- Strategija razvoja naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada u FBiH 2012–2022.
- Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti
- Strateški pravci razvoja visokog obrazovanja u FBiH od 2012–2022.

Da li imate strategiju razvoja naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada na univerzitetu / sveučilištu?

	DA	NE
Ukupno	6	5
Javni univerziteti / sveučilišta	3	2
Privatni univerziteti / sveučilišta	3	3

Ukoliko DA, da li je strategija dostupna na web stranici?

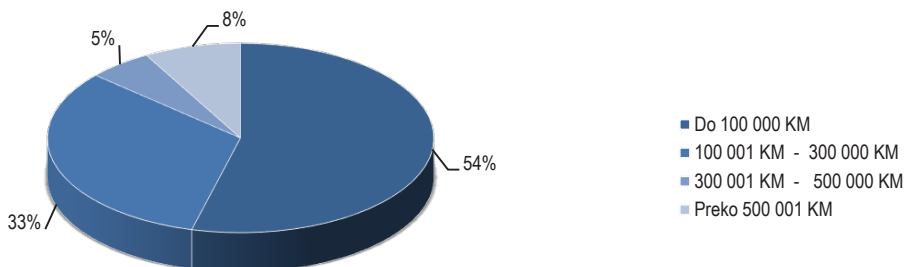
	DA	NE
Ukupno	5	6
Javni univerziteti / sveučilišta	3	2
Privatni univerziteti / sveučilišta	2	4

2-4 Prosječan godišnji iznos sredstava za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad u periodu 2016–2018. godine koji su univerziteti / sveučilišta dobili od pojedinih institucija i donatora (KM)

Vladine institucije	Ukupno				Javni univerziteti / sveučilišta				Privatni univerziteti / sveučilišta			
	do 100.000	100.001–300.000	300.001–500.000	preko 500.001	do 100.000	100.001–300.000	300.001–500.000	preko 500.001	do 100.000	100.001–300.000	300.001–500.000	preko 500.001
Državni nivo BiH	4	-	-	-	3	-	-	-	1	-	-	-
Entitet FBiH	1	3	1	1	-	3	1	1	1	-	-	-
Entitet RS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalni nivo	4	1	-	1	3	1	-	1	1	-	-	-
Privredni subjekti	2	2	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Nevladine organizacije/ domaće	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Nevladine organizacije / inostrane	2	1	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-
Vladine institucije / inostrane	2	1	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-
Međunarodni fondovi	-	3	1	1	-	2	1	1	-	1	-	-
Privatne donacije / zadužbine	2	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Privatne donacije i zadužbine / inostrane	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	20	12	2	3	16	10	2	3	4	2	-	-

Prema istraživanju univerziteti / sveučilišta u FBiH najviše su finansirani iz vladinih institucija, i to u procentu od 43%, dok su najmanje finansirani od strane domaćih nevladinih organizacija – do 2,7%. Univerziteti / sveučilišta su finansirani najviše u rasponu od 0 KM do 100.000 KM (54%), a najmanje u rasponu od 300.000 KM do 500.000 KM (5,4%).

2-4.1 Prosječan godišnji iznos sredstava za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad u periodu 2016–2018. godine koji su univerziteti / sveučilišta dobili od pojedinih institucija i donatora

2-5 Opremljenost fakulteta i instituta za naučnoistraživačku djelatnost

Prema podacima iz istraživanja 7 univerziteta / sveučilišta je odgovorilo da imaju popis naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta / sveučilišta i 4 da nemaju, dok je na pitanje o posjedovanju plana nabavke naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta / sveučilišta 6 odgovorilo da imaju i 5 da nemaju.

Da li imate popis naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta / sveučilišta?

	DA	NE
Javni univerziteti / sveučilišta	3	2
Privatni univerziteti / sveučilišta	4	2
Ukupno	7	4

Da li imate plan nabavke naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta / sveučilišta?

	DA	NE
Javni univerziteti / sveučilišta	3	2
Privatni univerziteti / sveučilišta	3	3
Ukupno	6	5

2-6 Odnos nastavnog i naučnog rada univerzitetskih nastavnika

Od 11 univerziteta / sveučilišta, njih 3 (27,3%) je odgovorilo da u strukturi nastavnog osoblja u radnom odnosu imaju određen omjer nastavnog i naučnog rada. Omjer naučnog i nastavnog rada se najviše izražava u rasponu 11–30%.

Da li je za nastavno osoblje u radnom odnosu ugovorom o radu određen omjer nastavnog i naučnog rada?

	DA	NE
Javni univerziteti / sveučilišta	2	3
Privatni univerziteti / sveučilišta	1	5
Ukupno	3	8

2-7 Omjer nastavnog i naučnog rada određen u ugovorima o radu nastavnog osoblja

	Ukupno					Javni univerziteti / sveučilišta				
	asistenti	viši asistenti	docenti	vanredni / izvanredni profesori	redovni profesori	asistenti	viši asistenti	docenti	vanredni / izvanredni profesori	redovni profesori
0%–10%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11%–30%	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
31%–50%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
51%–70%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
71%–90%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91%–100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Privatni univerziteti / sveučilišta				
	asistenti	viši asistenti	docenti	vanredni / izvanredni profesori	redovni profesori
0%–10%	-	-	-	-	-
11%–30%	1	1	1	1	1
31%–50%	-	-	-	-	-
51%–70%	-	-	-	-	-
71%–90%	-	-	-	-	-
91%–100%	-	-	-	-	-

2-8 Načini uključenosti studenata u naučnoistraživački rad (NIR)

	Ukupno			Javni univerziteti / sveučilišta		
	I ciklus	II ciklus	III ciklus	I ciklus	II ciklus	III ciklus
Mala istraživanja za potrebe nastave	9	3	1	5	2	1
Samostalna istraživanja koja predlože student ili nastavnici	4	7	8	1	3	5
Grupna istraživanja koja organizuju i vode nastavnici	5	5	4	3	2	3
Uključujemo ih u naučnoistraživačke i istraživačkorazvojne projekte koji se vode na univerzitetu i njegovim jedinicama	1	6	8	-	3	5
Ukupno	19	21	21	9	10	14

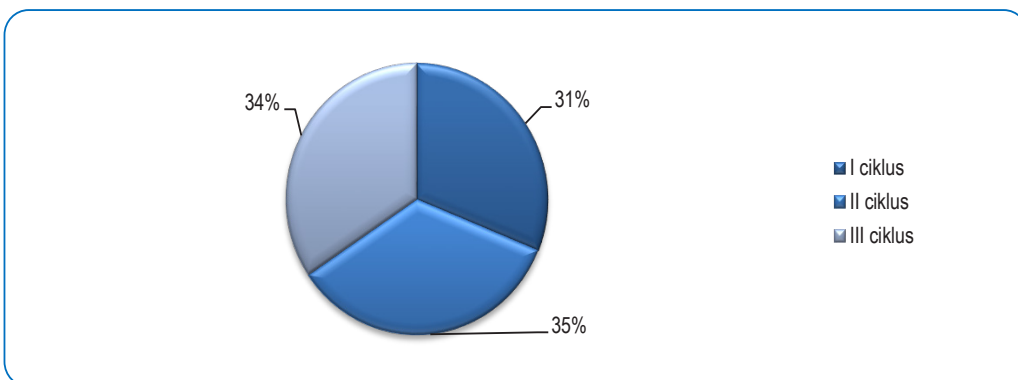
Prema rezultatima istraživanja najveća uključenost studenata u naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad je na trećem ciklusu studija na javnim univerzitetima / sveučilištima. Uključenost studenata se manifestuje kroz samostalna istraživanja koja predlože studenti ili nastavnici i kroz realizaciju naučnoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata koji se vode na univerzitetu / sveučilištu i njegovim organizacionim jedinicama.

Kod privatnih univerziteta / sveučilišta najveća uključenost studenata u naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad je na drugom ciklusu studija izražena kroz samostalna istraživanja predložena od strane studenata ili nastavnika i kroz realizaciju naučnoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata realizovanih na univerzitetima / sveučilištima i njihovim organizacionim jedinicama. Također, nastavnici vode grupna istraživanja.

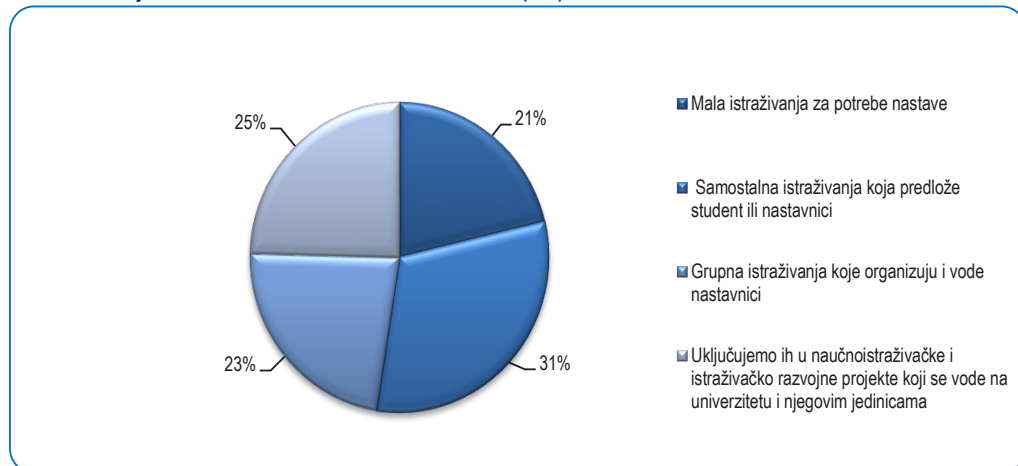
Na javnim univerzitetima / sveučilištima najmanja je uključenost studenata u naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad na prvom ciklusu studija, što se ogleda kroz mali broj istraživanja za potrebe nastave. Kod privatnih univerziteta / sveučilišta najmanja je uključenost na trećem ciklusu studija, što je vidljivo kroz smanjen broj samostalnih istraživanja koja predlažu studenti ili nastavnici i kroz mali broj realizovanih naučnoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata.

Posmatrano ukupno za univerzitete/sveučilišta u FBiH najzastupljeniji vid uključenosti studenata u naučno-istraživački i istraživačko-razvojni rad izražen je putem samostalnih istraživanja koja predlože studenti ili nastavnici (31,1%).

2-8.1 Uključenost studenata u naučno-istraživački rad (NIR) po ciklusima studija

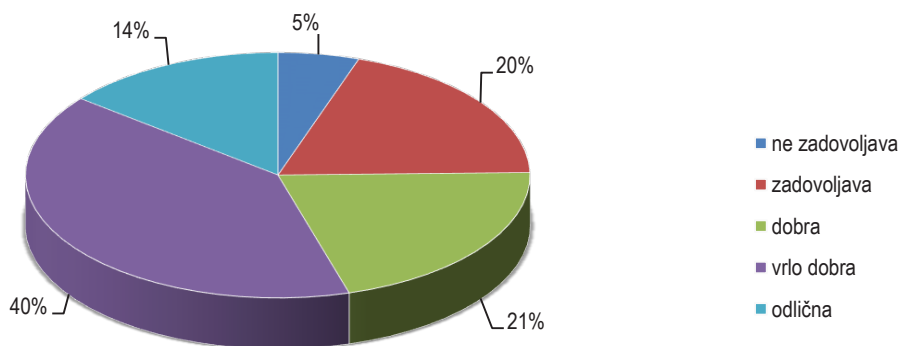
2-8.2 Načini uključenosti studenata u naučnoistraživački rad (NIR)

2-9 Ocjena vidova saradnje univerziteta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu

	Ukupno				
	ne zadovoljava	zadovoljava	dobra	vrlo dobra	odlična
Naučnoistraživačka saradnja među fakultetima unutar univerziteta / sveučilišta	1	2	2	3	3
Naučnoistraživačka saradnja s univerzitetima / sveučilištima u BiH	1	1	4	4	1
Naučnoistraživačka saradnju s univerzitetima / sveučilištima u regiji i Evropi	1	1	3	6	-
Spremnost akademskog osoblja na odlazak u naučne razmjene na period od ili duži od jednog semestra	1	4	1	2	3
Spremnost studenata na odlazak u razmjene na period od ili duži od jednog semestra	-	3	2	6	-
Kvalitet naučnih projekata univerziteta / sveučilišta	-	2	1	5	3
Uticaj naučnih projekata univerziteta / sveučilišta na razvoj društva i ekonomije	-	2	3	5	1
Ukupno	4	15	16	31	11

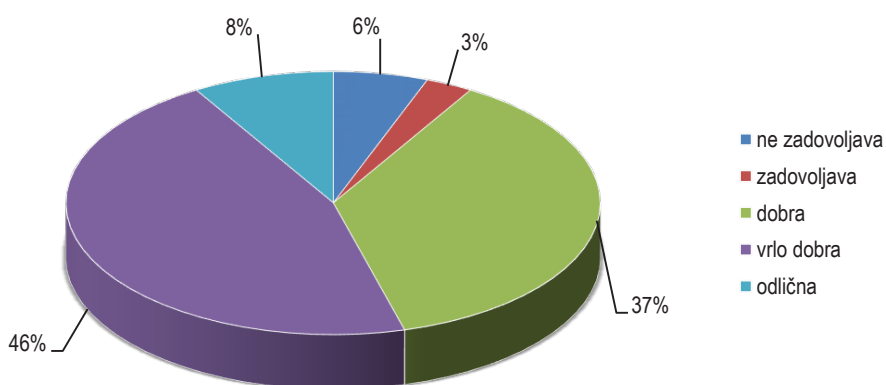
2-9.1 Ocjena vidova saradnje u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu (%)

2-9.2 Ocjena vidova saradnje javnih univerziteta / sveučilišta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu

	Javni univerziteti / sveučilišta				
	ne zadovoljava	zadovoljava	dobra	vrlo dobra	odlična
Naučnoistraživačka saradnja među fakultetima unutar univerziteta / sveučilišta	1	-	2	2	-
Naučnoistraživačka saradnja s univerzitetima / sveučilištima u BiH	-	-	2	2	1
Naučnoistraživačka saradnja s univerzitetima / sveučilištima u regiji i Evropi	-	-	2	3	-
Spremnost akademskog osoblja na odlazak u naučne razmjene na period od ili duži od jednog semestra	1	1	1	1	1
Spremnost studenata na odlazak u razmjene na period od ili duži od jednog semestra	-	-	2	3	-
Kvalitet naučnih projekata univerziteta / sveučilišta	-	-	1	3	1
Uticaj naučnih projekata vašeg univerziteta na razvoj društva i ekonomije	-	-	3	2	-
Ukupno	2	1	13	16	3

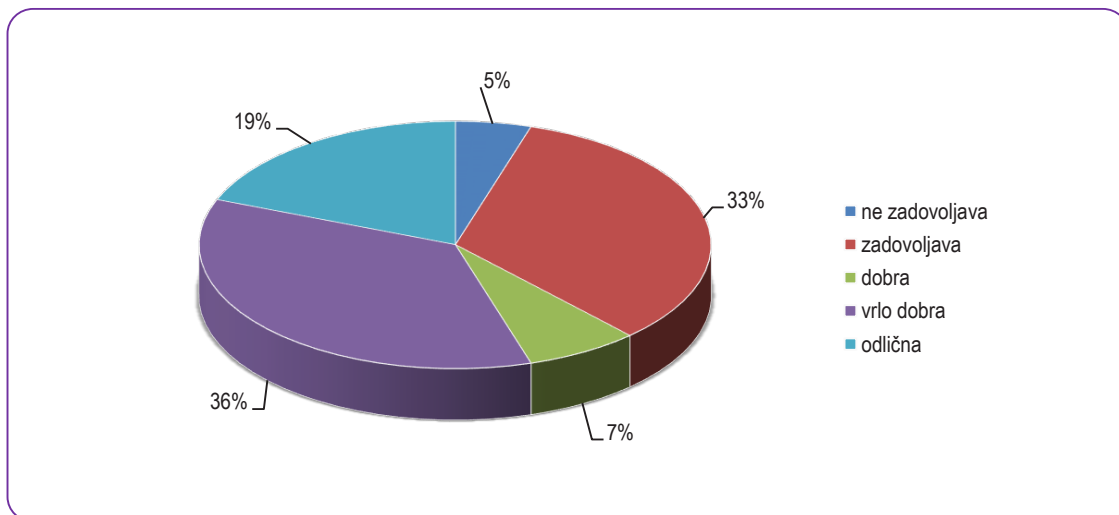
2-9.3 Ocjena vidova saradnje javnih univerziteta / sveučilišta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu (%)

2-9.4 Ocjena vidova saradnje privatnih univerziteta / sveučilišta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu

	Privatni univerziteti/sveučilišta				
	ne zadovoljava	zadovoljava	dobra	vrlo dobra	odlična
Naučnoistraživačka suradnja među fakultetima unutar univerziteta / sveučilišta	-	2	-	1	3
Naučnoistraživačka saradnju s univerzitetima / sveučilištima u BiH	1	1	2	2	-
Naučnoistraživačka suradnja s univerzitetima / sveučilištima u regiji i Evropi	1	1	1	3	-
Spremnost akademskog osoblja na odlazak u naučne razmjene na period od ili duži od jednog semestra	-	3	-	1	2
Spremnost studenata na odlazak u razmjene na period od ili duži od jednog semestra	-	3	-	3	-
Kvalitet naučnih projekata univerziteta / sveučilišta	-	2	-	2	2
Uticaj naučnih projekata vašeg univerziteta na razvoj društva i ekonomije	-	2	-	3	1
Ukupno	2	14	3	15	8

2-9.5 Ocjena vidova saradnje privatnih univerziteta / sveučilišta u naučnoistraživačkom i istraživačkorazvojnom radu (%)

3 – INSTITUTI

3-1 Uvod

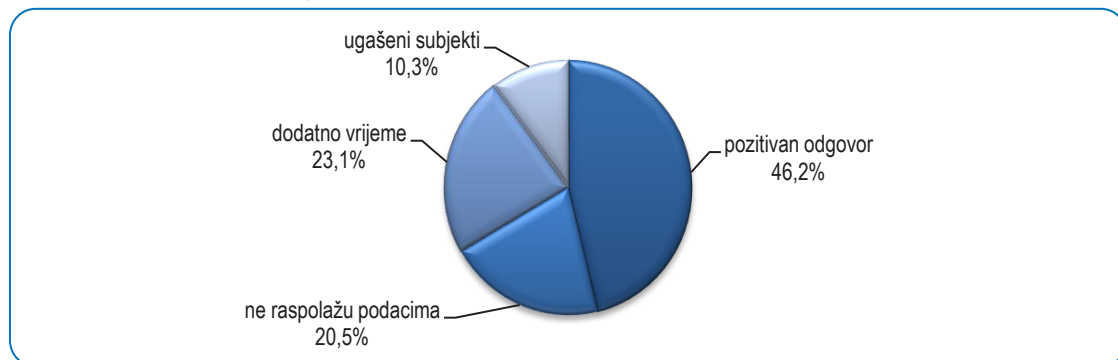
Provedenim istraživanjem sagledani su aspekti stanja i djelovanja instituta u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, odnosno sistema nauke i tehnološkog razvoja, koji se ne mogu utvrditi isključivo analizom općih akata. Pod institutom se podrazumijevaju pravna lica koja su u svom nazivu registrovana kao instituti, a bave se naučnim istraživanjem i razvojem (KD BiH 2010-M72). Istraživanje je provedeno putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao kratak opis i cilj istraživanja. Istraživanjem je obuhvaćen period 2016–2018. godine.

3-2 Učešće instituta u istraživanju – odaziv

Ukupno	Pozitivan odgovor	Ne raspoložu podacima	Dodatno vrijeme	Ugašeni subjekti
39	18	8	9	4

Od ukupno 39 instituta obuhvaćenih istraživanjem, upitnik je popunilo 18 (46,2%) instituta, 8 (20,5%) instituta su odgovorili da nemaju aktivnosti u navedenom upitniku, dok 13 (33,4%) instituta nije odgovorilo u predviđenom roku.

3-2.1 Učešće instituta u istraživanju (%)

3-3 Pravni status instituta

Ukupan broj instituta koji su učestvovali u istraživanju	Pravni status instituta			
	samostalna javna ustanova	samostalna privatna ustanova	organizaciona jedinica u sastavu javnog univerziteta	organizaciona jedinica privrednog društva s pravom samostalnog nastupa na tržištu
18	4	7	4	3

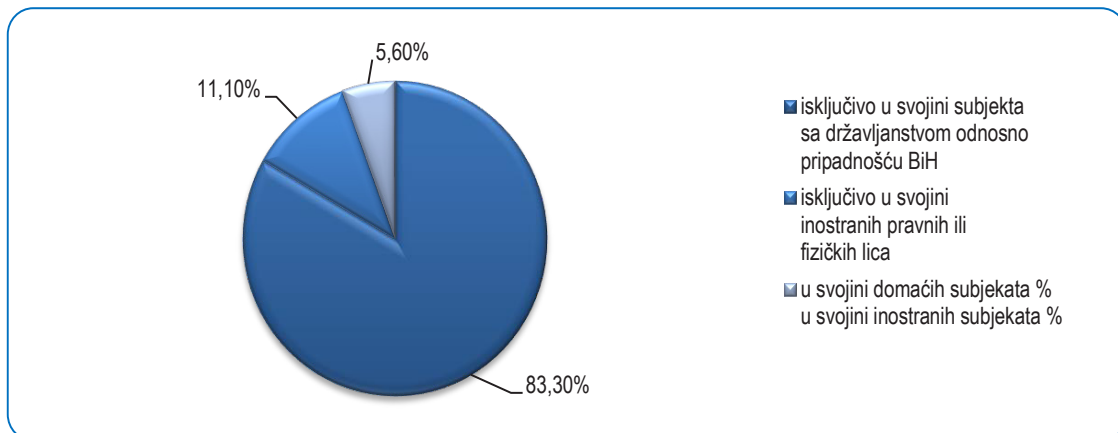
3-4 Sredstva instituta prema obliku svojine

Ukupan broj instituta koji su učestvovali u istraživanju	Sredstva instituta su:		
	isključivo u državnoj svojini	isključivo u privatnoj svojini	ostalo
18	9	9	-

3-5 Sredstva instituta bez obzira na vrstu svojine

Isključivo u svojini subjekta sa državljanstvom odnosno pripadnošću BiH	Isključivo u svojini inostranih pravnih ili fizičkih lica	Ostalo
15	2	1

3-5.1 Sredstva instituta bez obzira na vrstu svojine (%)

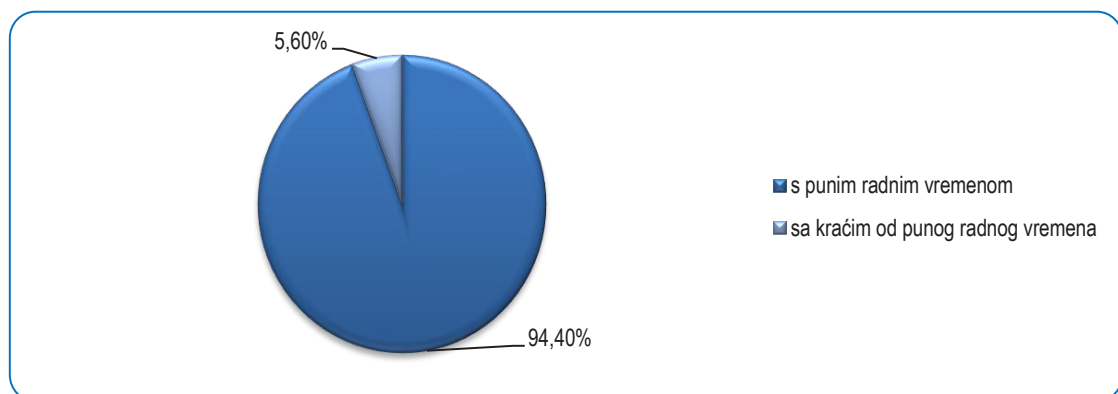

3-6 Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu

Ukupno	S punim radnim vremenom	Sa kraćim od punog radnog vremena
410	387	23

Od 410 osoba zaposlenih u stalnom radnom odnosu u institutima koji su učestvovali u istraživanju, 387 je zaposlenika sa punim radnim vremenom a 23 su zaposleni sa kraćim radnim vremenom.

3-6.1 Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu (%)

3-7 Broj zaposlenih u institutima na poslovima naučnoistraživačkog rada

Ukupno	Naučni savjetnik	Viši naučni saradnik	Naučni saradnik	Istraživač – savjetnik	Viši istraživač – saradnik	Istraživač – saradnik
134	25	29	34	-	21	25

Od ukupnog broja instituta koji su učestvovali u istraživanju, 134 (32,7%) zaposlena posjeduju sljedeća naučna i istraživačka zvanja:

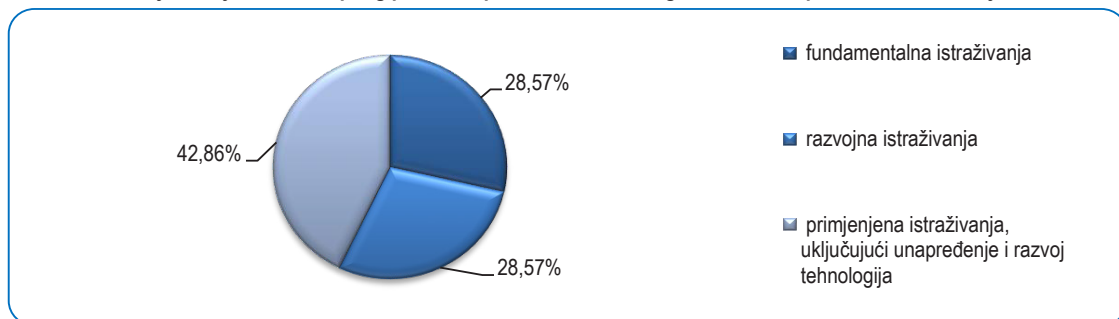
- 25 naučnih savjetnika,
- 29 viših naučnih saradnika,
- 34 naučna saradnika,
- 21 viši istraživački saradnik,
- 25 istraživača saradnika.

3-8 Instituti koji su najveći dio ukupnog prihoda u periodu 2016–2018. godini ostvarili provodeći istraživanja

Ukupno	Fundamentalna istraživanja	Razvojna istraživanja	Primijenjena istraživanja uključujući unapređenje i razvoj tehnologija
14	4	4	6

Od ukupnog broja instituta koji su učestvovali u istraživanju, najveći dio ukupnog prihoda ostvaruje 6 (42,86%) instituta provodeći primijenjena istraživanja, što uključuje unapređenje i razvoj tehnologija.

3-8.1 Instituti koji su najveći dio ukupnog prihoda u periodu 2016–2018. godini ostvarili provodeći istraživanja

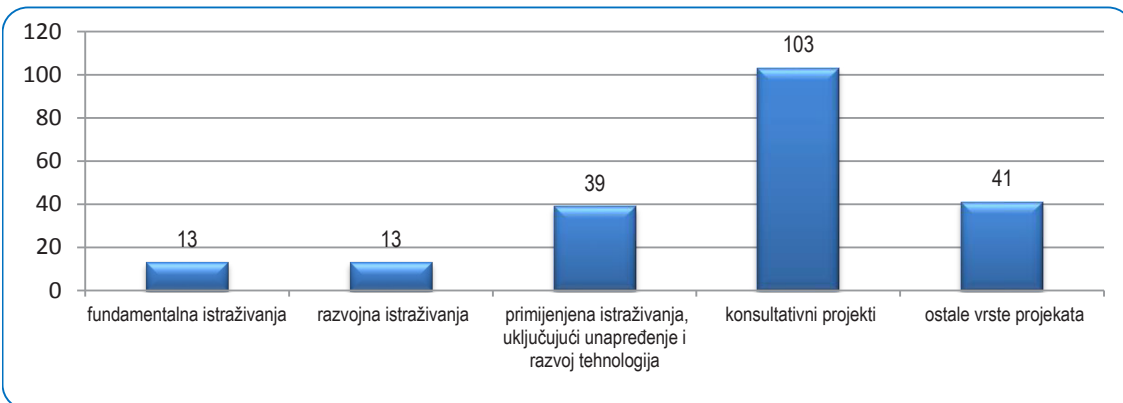
3-9 Broj završenih projekata u periodu 2016–2018. prema oblasti istraživanja

Ukupno	Fundamentalna istraživanja	Razvojna istraživanja	Primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	Konsultativni projekti	Ostale vrste projekata
209	13	13	39	103	41

Prema rezultatima istraživanja završeno je 209 projekata iz sljedećih oblasti:

- 103 konsultativna projekta
- 39 projekata iz primijenjenih istraživanja
- 13 fundamentalnih istraživanja
- 13 razvojnih istraživanja
- 41 projekat iz ostalih oblasti

3-9.1 Broj završenih projekata u periodu 2016–2018. prema oblasti istraživanja

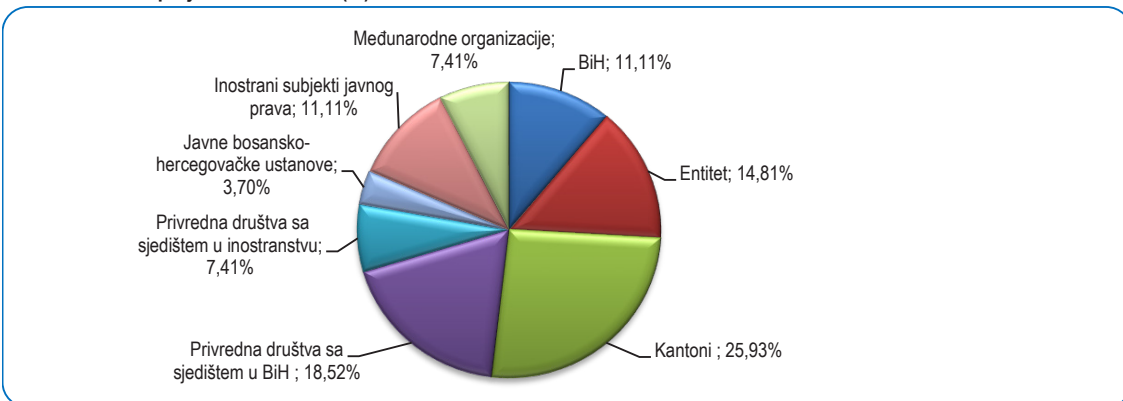
3-10 Naručioci projekta 2016–2018. (%)

Naručioci projekta							
BiH	entitet	kantoni	privredna društva sa sjedištem u BiH	privredna društva sa sjedištem u inostranstvu	javne bosanskohercegovačke ustanove	inostrani subjekti javnog prava	međunarodne organizacije
11,11%	14,81%	25,93%	18,52%	7,41%	3,70%	11,11%	7,41%

Naručioci projekata su:

- kantoni 25,93%,
- privredna društva sa sjedištem u BiH 18,52%,
- entiteti 14,81%,
- država BiH 11,11%
- inostrani subjekti javnog prava 11,11%,
- privredna društva sa sjedištem u inostranstvu 7,41%,
- međunarodne organizacije 7,41%,
- javne bosanskohercegovačke ustanove 3,70%.

3-10.1 Naručioci projekta 2016–2018. (%)

Prema rezultatima istraživanja, 12 osoba je iz instituta otišlo u inostranstvo.

Ukupan broj članova naučnog vijeća u institutima koji su učestvovali u istraživanju je 65 osoba, od čega 20 članova nisu u radnom odnosu instituta. U protekle tri godine održano je 135 sjednica naučnog vijeća.

U periodu koji obuhvata istraživanje najčešća pitanja na dnevnom redu naučnog vijeća su:

- naučnoistraživački projekti, naučne publikacije
- održivost, razvoj, perspektiva
- finansije, izbori u naučnoistraživačka zvanja, akti instituta

3-11 Trenutno važeći dokumenti u institutima

Trenutno važeći dokumenti – ukupno	Dugoročna strategija razvoja	Srednjoročni program rada	Srednjoročni plan nabavke opreme	Srednjoročni program razvoja naučnog podmlatka	Nešto drugo (plan kapitalnih ulaganja, godišnji plan rada, godišnji program rada, statut)
14	2	6	2	-	4

4 – PRIVREDNA DRUŠTVA

4-1 Uvod

Provedenim istraživanjem sagledani su aspekti stanja i djelovanja privrednih društava u Federaciji BiH u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog razvoja, koji se ne mogu utvrditi isključivo analizom općih pravnih akata.

Pod pojmom privrednog društva u ovom istraživanju podrazumijeva se pravno lice koje je prema klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 razvrstano u oblast M – stručne, naučne i tehničke djelatnosti, područje 72 – naučno istraživanje i razvoj. Istraživanje je provedeno putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao i kratak opis i cilj istraživanja. Istraživanjem je obuhvaćen period od 2016. do 2018. godine.

Na uzorku od 21 privrednog društva obuhvaćenog istraživanjem upitnik je popunilo 5 (23,8%) društava; 4 (19%) društava ne raspolažu podacima traženim u upitniku, 8 (38,1%) društava tražilo je dodatno vrijeme za popunu upitnika, a 4 (19,05%) društva su prestala sa radom.

Jedno preduzeće koje je učestvovalo u istraživanju bilo je dio grupe preduzeća sa sjedištem glavne uprave u Bugarskoj. Ostala preduzeća su poslovala samostalno sa sjedištem glavne uprave u Federaciji BiH.

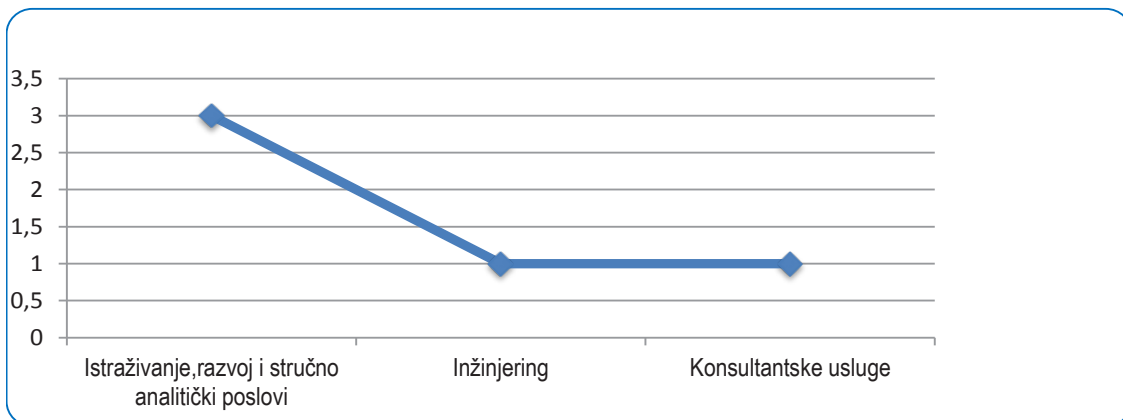
4-2 Osnovni proizvod preduzeća

Ukupno FBiH	Osnovni proizvod		
	sirovine	prerađivačka djelatnost	usluge
5	-	-	5

4-3 Osnovna djelatnost preduzeća

Ukupno F BiH	Osnovne djelatnosti		
	konsultantske usluge	inženjering	istraživanje, razvoj i stručno-analitički poslovi
5	1	1	3

4-3.1 Osnovna djelatnost preduzeća

4-4 Faktori koji otežavaju aktivnosti vezane za naučnoistraživački rad i inovacije proizvoda i usluga, 2016–2018.

Troškovni faktori	Stepen važnosti			
	nizak	srednji	visok	nema iskustva
Nedostatak sredstava unutar preduzeća ili grupe preduzeća	2	2	-	1
Nedostatak finansiranja iz izvora izvan preduzeća	2	1	1	1
Previsoki troškovi	1	2	1	1

Faktori znanja	Nizak	Srednji	Visok	Nema iskustva
Nedostatak kvalificiranog osoblja	3	2	-	-
Nedostatak informacija o tehnologiji	4	1	-	-
Nedostatak informacija o tržištu	4	1	-	-

Tržišni faktori	Nizak	Srednji	Visok	Nema iskustva
Teškoće u pronalaženju partnera	2	2	-	1
Tržištem dominiraju etablirana /uhodana/ preduzeća	-	3	-	2
Neizvjesna potražnja za novim proizvodima ili uslugama	1	1	1	2

Razlozi protiv inoviranja	Nizak	Srednji	Visok	Nema iskustva
Nema potrebe zbog prethodnih rezultata u preduzeću	1	2	-	2
Nema potražnje	1	2	-	2

Na osnovu rezultata istraživanja najveće probleme za naučnoistraživački rad i inovacije proizvoda i usluga predstavljaju previsoki troškovi i nedostatak finansijskih izvora izvan preduzeća, a kod faktora znanja najveći problem predstavlja nedostatak kvalificiranog osoblja. Kod tržišnih faktora najveći problem predstavlja neizvjesna potražnja za novim proizvodima ili uslugama.

4-5 Istraživačke aktivnosti u koje su bila uključena preduzeća, 2016–2018.

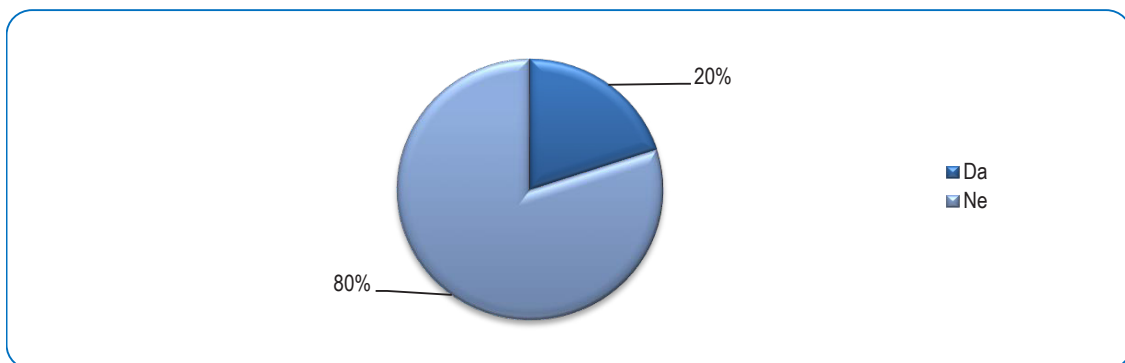
	Da		Ne
	BiH	Inostranstvo	
Interne aktivnosti istraživanja i razvoja	2	1	2
Eksterne usluge istraživanja i razvoja	-	-	5
Nabavka mašina i opreme, softvera i zgrada preduzeća i organizacija	2	1	2
Osposobljavanje za inovacijske aktivnosti	1	1	3
Osposobljavanje za inovacijske aktivnosti	2	2	1
Uvođenje inovacija na tržište	2	-	3
Dizajn	1	-	4
Ostalo	2	-	3

4-6 Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačke aktivnosti iz javnih fondova, 2016–2018.

	Ukupno	Da	Ne
Privredna društva	5	1	4
%	100,0	20,0	80,0

U periodu obuhvaćenom istraživanjem 1 (20%) društvo je odgovorilo da je imalo finansijsku podršku za naučnoistraživačku aktivnost iz javnih fondova, dok 4 (80%) društva nisu imala finansijsku podršku.

4-6.1 Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačke aktivnosti iz javnih fondova, 2016–2018. (%)

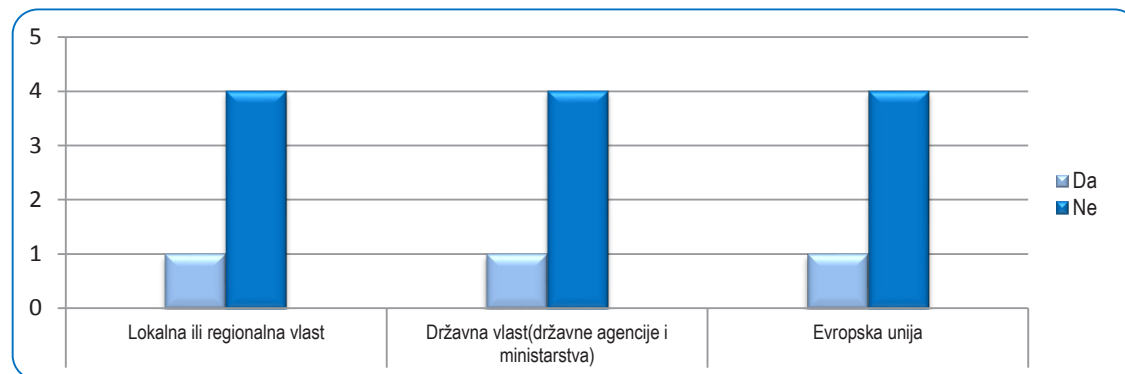

4-7 Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačku aktivnost iz javnih fondova po nivoima vlasti

Nivo vlasti	Privredna društva	
	Da	Ne
Lokalna ili regionalna vlast	1	4
Državna vlast (državne agencije i ministarstva)	1	4
Evropska unija	1	4

Finansijsku podršku za naučnoistraživačku djelatnost imalo je jedno privredno društvo i to iz javnih fondova lokalne ili regionalne vlasti, državne vlasti i Evropske unije.

4-7.1 Finansijska podrška preduzeća za naučnoistraživačke aktivnosti iz javnih fondova po nivoima vlasti

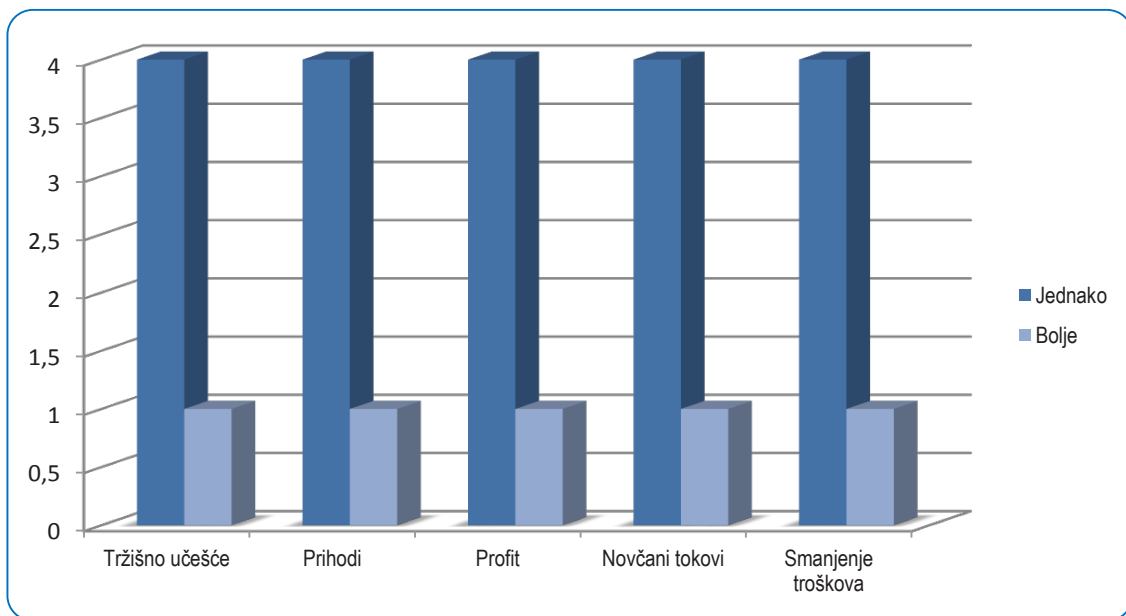

4-8 Učinak preduzeća u poređenju sa glavnim konkurentom, 2016–2018.

	Loše	Jednako	Bolje
Tržišno učešće	-	4	1
Prihodi	-	4	1
Profit	-	4	1
Novčani tokovi	-	4	1
Smanjenje troškova	-	4	1

4 preduzeća izjasnila su se da je jednak učinak preduzeća (tržišno učešće, prihodi, profit, naučni tokovi i smanjenje troškova) u poređenju sa glavnim konkurentom.

4-8.1 Učinak preduzeća u poređenju sa glavnim konkurentom, 2016–2018.

4-9 Naučnoistraživački rad po skali slaganja / neslaganja

	1) Skala slaganja / neslaganja						
	1	2	3	4	5	6	7
Preduzeće se bavi naučnoistraživačkim radom	1	1	-	1	-	-	2
Zaposleni u proizvodnim odjelima direktno su povezani s univerzitetima oko kreiranja boljih rješenja	4	-	-	1	-	-	-
Često provođenje internog istraživanja tržišta	2	-	1	1	-	-	1
Oko unapređenja poslovanja saradujemo sa naučnim institutima	2	1	-	1	-	1	-
Anketiranje krajnjih korisnika u cilju procjene kvaliteta proizvoda i usluga u našem preduzeću	2	-	-	1	-	-	2
Sporo otkrivanje fundamentalne promjene u industriji (npr.: konkurenti, tehnologija)	4	-	-	-	-	1	-
Provjeravanje mogućih efekata koje promjene u okruženju imaju na kupce	2	1	-	-	-	2	-
Neformalni razgovori "po hodnicima" u preduzeću koji se odnose na naučnoistraživački rad	2	1	1	-	1	-	-
Sastanci između odjela kako bi se diskutovalo o razvoju tehnologije, tržišnim trendovima i razvoju tržišta	1	-	-	1	1	-	2
Angažovanje vanjskih eksperata radi unapređenja poslovanja	3	-	1	-	1	-	-
Praćenje naučnoistraživačke pojave relevantne za poslovanje putem interneta, publikacija, sajmova i sl.	-	-	-	-	1	-	4
Kada se dogodi nešto važno na tržištu, cijelo preduzeće je upoznato s tim u kratkom roku	-	-	-	-	1	1	3
Kada se dogodi nešto važno o pitanju promjene u tehnologiji, cijelo preduzeće je upoznato s tim u kratkom roku	-	-	-	-	1	1	3
Izdvajanje značajnih sredstava za naučnoistraživački rad	1	1	2	1	-	-	-
Rezultati naučnoistraživačkog rada u preduzeću utječu na poslovne rezultate	2	1	1	-	-	-	1

Napomena: 1) 1 označava = "potpuno neslaganje"

7 označava = "potpuno slaganje"

Iz tabele je vidljivo da najveći broj – 4 (80%) društva smatraju da je za naučnoistraživački rad najvažnije praćenje naučnoistraživačke pojave relevantne za poslovanje putem interneta, publikacija, sajmova i sl.

4-10 Broj zaposlenih u preduzeću po stručnoj spremi u 2018. godini

Ukupno	Menadžeri i druge projektne funkcije	Stručna sprema			
		doktori	magistri	visoka sprema	niži nivo obrazovanja
63	6	3	15	31	8

4-11 Broj zaposlenih u preduzeću angažovanih na naučnoistraživačkom radu

Ukupno	Djelomično	Vanjskih saradnika
21	3	-

Od ukupnog broja angažovanih na naučnoistraživačkom radu 3 su doktora nauka.

5 – NEVLADINE ORGANIZACIJE

5-1 Uvod

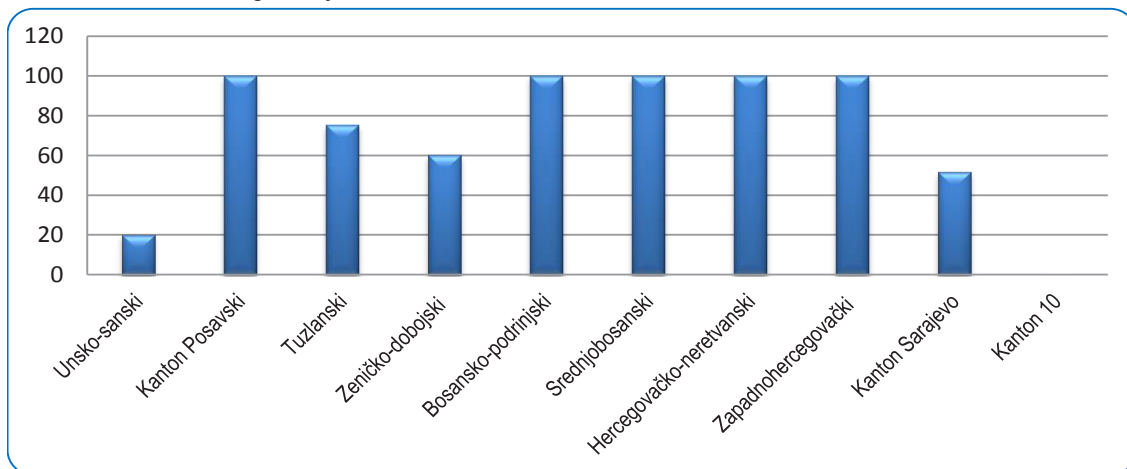
Osnovni cilj istraživanja je bio identifikiranje naučnoistraživačkih i istraživačkorazvojnih aktivnosti u nevladinim organizacijama u Federaciji BiH. Pod pojmom nevladine organizacije podrazumijevaju se udruženja i fondacije registrovane u skladu sa zakonom o udruženjima i fondacijama BiH i zakonom o udruženjima i fondacijama Federacije BiH.

Istraživanje je provedeno putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao i kratak opis i cilj istraživanja na uzorku od 61 organizacije izabrane metodom namjernog uzorkovanja. Istraživanjem je obuhvaćen period 2016–2018. godine.

5-2 Učešće nevladinih organizacija u anketi – odaziv

Kanton	Broj nevladinih organizacija u izabranom uzorku	Anketirane nevladine organizacije	%
Unsko-sanski	5	1	20
Posavski	1	1	100
Tuzlanski	8	6	75
Zeničko-dobojski	5	3	60
Bosansko-podrinjski	1	1	100
Srednjobosanski	2	2	100
Hercegovačko-neretvanski	8	8	100
Zapadnohercegovački	1	1	100
Sarajevo	29	15	51,7
Kanton 10	1	-	-
Ukupno	61	38	62,3

5-2.1 Učešće nevladinih organizacija u anketi – odaziv

Od ukupno 61 organizacije u izabranom uzorku u istraživanju je učestvovalo 38 (62,3%) organizacija.

5-3 Broj nevladinih organizacija prema godini osnivanja

Period osnivanja	Broj nevladinih organizacija	%
do 1992.	4	10,5
1992–2000.	13	34,2
2001–2010.	17	44,7
2011. i poslije	2	5,3
nema odgovora	2	5,3
Ukupno	38	100

Najveći dio ispitanih organizacija osnovan je u periodu 2001–2010. godine.

5-4 Broj nevladinih organizacija prema upisu u registar naučnoistraživačkih organizacija

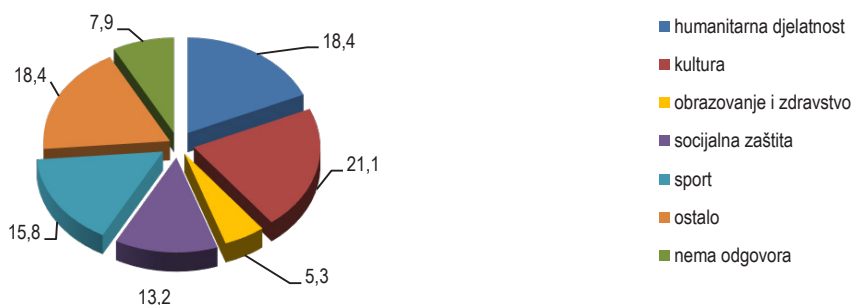
Upis u registar naučnoistraživačkih organizacija	Broj nevladinih organizacija	%
upisana u registar	3	7,9
nije upisana u registar	33	86,8
nema odgovora	2	5,3
Ukupno	38	100

7,9% ispitanih organizacija je upisano u naučnoistraživački registar.

5-5 Nevladine organizacije prema osnovnoj oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Broj nevladinih organizacija	%
humanitarna djelatnost	7	18,4
kultura	8	21,1
obrazovanje i zdravlje	2	5,3
socijalna zaštita	5	13,2
sport	6	15,8
ostalo	7	18,4
nema odgovora	3	7,9
Ukupno	38	100

5-5.1 Nevladine organizacije prema osnovnoj oblasti djelovanja (%)

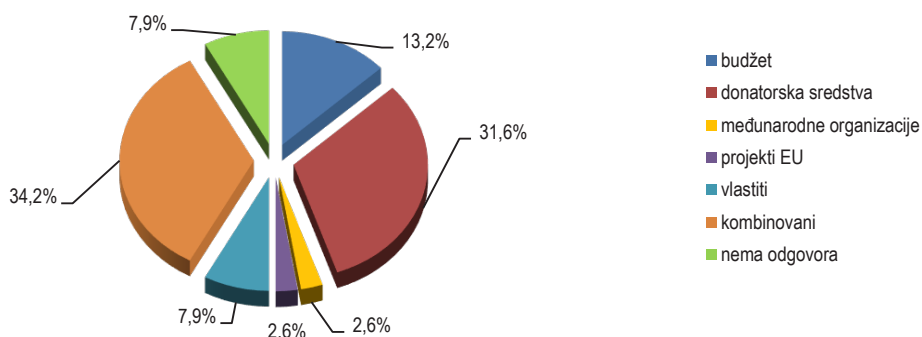

Prema osnovnoj oblasti djelovanja najzastupljenije su organizacije iz kulture 8 (21,1%).

5-6 Nevladine organizacije prema izvoru sredstava (%)

Izvori sredstava nevladinih organizacija	Broj nevladinih organizacija	%
budžet	5	13,2
donatorska sredstva	12	31,6
međunarodne organizacije	1	2,6
projekti EU	1	2,6
vlastiti	3	7,9
kombinovani	13	34,2
nema odgovora	3	7,9
Ukupno	38	100

5-6.1 Nevladine organizacije prema izvoru sredstava (%)

Kod 12 (31,6%) ispitanih organizacija donatorska sredstva su jedini izvor sredstava.

Kombinovane izvore sredstava (vlastiti, donatorska sredstva ili sredstva iz budžeta) ima 13 (34,2%) ispitanih organizacija.

3 (7,9%) ispitane organizacije nisu dale odgovor na pitanje o izvoru sredstava.

10 (26,3%) ispitanih organizacija se finansira iz ostalih izvora.

5-7 Ukupan broj nevladinih organizacija kojima je budžet jedan od izvora sredstava

Osnovna oblast djelovanja	Broj nevladinih organizacija	%
humanitarna djelatnost	1	2,6
kultura	1	2,6
obrazovanje i zdravstvo	1	2,6
socijalna zaštita	2	5,3
sport	4	10,5
ostalo	1	2,6
nema odgovora	1	2,6
Ukupno	11	28,9

11 (28,9 %) ispitanih organizacija kao jedan od izvora finansiranja ima budžetska sredstva.

5-8 Nevladine organizacije prema izvorima sredstava i oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Broj nevladinih organizacija	Izvori sredstava						
		vlastiti	budžet	donatorska sredstva	projekti EU	međunarodne organizacije	kombinovani	nema odgovora
humanitarna djelatnost	7	-	-	3	-	-	3	1
kultura	8	2	-	3	-	-	3	-
obrazovanje i zdravstvo	2	-	-	1	-	-	1	-
socijalna zaštita	5	-	1	1	-	1	1	1
sport	6	-	2	1	-	-	3	-
ostalo	7	1	1	3	1	-	1	-
nema odgovora	3	-	1	-	-	-	1	1
Ukupno	38	3	5	12	1	1	13	3

5-8.1 Nevladine organizacije prema izvorima sredstava i oblasti djelovanja (%)

Osnovna oblast djelovanja	Nevladine organizacije	Izvori sredstava						
		vlastiti	budžet	donatorska sredstva	projekti EU	međunarodne organizacije	kombinovani	nema odgovora
humanitarna djelatnost	18,4	-	-	7,9	-	-	7,9	2,6
kultura	21,1	5,3	-	7,9	-	-	7,9	-
obrazovanje i zdravstvo	5,3	-	-	2,6	-	-	2,6	-
socijalna zaštita	13,2	-	2,6	2,6	-	2,6	2,6	2,6
sport	15,8	-	5,3	2,6	-	-	7,9	-
ostalo	18,4	2,6	2,6	7,9	2,6	-	2,6	-
nema odgovora	7,9	-	2,6	-	-	-	2,6	2,6
Ukupno	100	7,9	13,2	31,6	2,6	2,6	34,2	7,9

5-9 Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu i broj volontera prema osnovnoj oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu				Volonteri	
	%	ukupno zaposleni	puno radno vrijeme	kraće radno vrijeme	%	ukupno volonteri
humanitarna djelatnost	23,8	45	41	4	60,8	361
kultura	14,3	27	24	3	10,8	64
obrazovanje i zdravstvo	4,8	9	4	5	2,7	16
socijalna zaštita	6,3	12	9	3	3,2	19
sport	31,2	59	58	1	4,5	27
ostalo	14,8	28	26	2	9,3	55
nema odgovora	4,8	9	9	-	8,8	52
Ukupno	100	189	171	18	100	594

Od ukupno 189 zaposlenih, u stalnom radnom odnosu u ispitanim organizacijama 104 (55%) zaposlenika su angažovana u organizacijama čija je osnovna oblast djelovanja humanitarna djelatnost ili sport.

Najveći broj volontera 361 (60,8%) je angažovan u organizacijama na polju humanitarne djelatnosti.

5-10 Broj zaposlenih u zvanju doktor nauka, magistar i VSS

Osnovna oblast djelovanja	Broj zaposlenih po zvanju doktor nauka, magistar i VSS				Zaposleni po zvanju doktor nauka, magistar i VSS u %			
	ukupno	doktor nauka	magistar	VSS	ukupno	doktor nauka	magistar	VSS
humanitarna djelatnost	24	-	6	18	28,9	0	33,3	30
kultura	9	1	-	8	10,8	20	0	13,3
obrazovanje i zdravstvo	6	1	2	3	7,2	20	11,1	5
socijalna zaštita	9	-	3	6	10,8	0	16,7	10
sport	15	3	3	9	18,1	60	16,7	15
ostalo	14	-	4	10	16,9	0	22,2	16,7
nema odgovora	6	-	-	6	7,3	0	0	10
Ukupno	83	5	18	60	100	100	100	100

Najveći broj zaposlenih – 83 (28,9%) u zvanju doktor nauka, magistar i VSS angažovano je u nevladinim organizacijama u oblasti humanitarne djelatnosti.

5-11 Nevladine organizacije prema vrsti trenutno važećih dokumenata koje ima NVO

Vrsta dokumenta	Broj anketiranih nevladinih organizacija	%
dugoročna strategija djelovanja	8	21,1
srednjoročni program rada	8	21,1
godišnji program rada	22	57,9
nešto drugo	5	13,2
broj NVO koje nisu dale odgovor na ovo pitanje	11	28,9

Godišnji program rada imaju 22 (57,9%) ispitane organizacije. 11 (28,9%) ispitanih organizacija nije odgovorilo.

5-12 Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj zaposlenih u nevladinim organizacijama, zaposleni u stalnom radnom odnosu

Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu	Broj projekata završenih u protekle tri godine						
	ukupan broj projekata	%	fundamentalna istraživanja	razvojna istraživanja	primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	konsultativni projekti	ostale vrste projekata
manje od 5	101	71,1	2	15	6	1	77
5–10	26	18,3	1	-	-	-	25
više od 10	15	10,6	-	-	-	-	15
Ukupno	142	100	3	15	6	1	117

Najveći broj projekata u periodu obuhvaćenom istraživanjem realiziran je u organizacijama u kojima je broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu manji od 5.

5-13 Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj zaposlenih u nevladinim organizacijama, zaposleni u zvanju doktor nauka, magistar i VSS

Broj zaposlenih u zvanju doktor nauka, magistar i VSS	Broj projekata završenih u protekle tri godine						
	ukupan broj projekata	%	fundamentalna istraživanja	razvojna istraživanja	primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	konsultativni projekti	ostale vrste projekata
manje od 5	117	82,4	3	15	6	1	92
5–10	15	10,6	-	-	-	-	15
više od 10	10	7	-	-	-	-	10
Ukupno	142	100	3	15	6	1	117

5-14 Broj projekata završenih u protekle tri godine u odnosu na broj volontera u nevladinim organizacijama

Broj volontera	Broj projekata završenih u protekle tri godine						
	ukupan broj projekata	%	fundamentalna istraživanja	razvojna istraživanja	primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	konsultativni projekti	ostale vrste projekata
manje od 5	51	35,9	-	-	3	1	47
5–10	36	25,4	1	15	3	-	17
više od 10	55	38,7	2	-	-	-	53
Ukupno	142	100	3	15	6	1	117

Najveći broj projekata u periodu obuhvaćenom istraživanjem realiziran je u organizacijama u kojima je broj zaposlenih volontera veći od 10.

5-15 Broj projekata završenih u protekle tri godine prema osnovnoj oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Broj projekata						
	ukupno	%	fundamentalna istraživanja	razvojna istraživanja	primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	konsultativni projekti	ostale vrste projekata
humanitarna djelatnost	14	9,9	-	-	-	-	14
kultura	37	26,1	-	-	3	-	34
obrazovanje i zdravstvo	14	9,9	1	-	3	-	10
socijalna zaštita	22	15,5	-	-	-	-	22
sport	12	8,5	-	-	-	-	12
ostalo	33	23,2	2	15	-	1	15
nema odgovora	10	7	-	-	-	-	10
Ukupno	142	100	3	15	6	1	117

U periodu obuhvaćenom istraživanjem najveći broj realiziranih projekata je u organizacijama koje djeluju u oblasti kulture – 37 (26,1%).

5-16 Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekata kroz koje je ostvaren najveći udio ukupnog prihoda kumulativno izračunat u protekle tri godine

Najveći dio ukupnog prihoda kumulativno izračunat za protekle tri godine	Naručilac projekta							
	BiH	entitet	kanton, odnosno kantoni	jedinice lokalne samouprave	privredna društva sa sjedištem u BiH	privredna društva sa sjedištem u inostranstvu	inostrani subjekti javnog prava	međunarodne organizacije
fundamentalna istraživanja	-	-	1	1	-	-	1	1
razvojna istraživanja	-	-	1	-	-	-	-	1
primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	-	1	2	2	2	-	-	2
nema podataka	1	4	3	6	4	1	1	8
Ukupno	1	5	7	9	6	1	2	12

5-17 Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekata i osnovnoj oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Naručilac projekta							
	BiH	entitet	kanton, odnosno kantoni	jedinice lokalne samouprave	privredna društva sa sjedištem u BiH	privredna društva sa sjedištem u inostranstvu	inostrani subjekti javnog prava	međunarodne organizacije
humanitarna djelatnost	-	-	1	1	1	-	-	1
kultura	1	2	2	3	2	-	1	2
obrazovanje i zdravstvo	-	1	1	1	1	-	-	1
socijalna zaštita	-	1	-	-	-	-	-	3
sport	-	-	1	2	-	-	-	-
ostalo	-	-	1	1	1	-	1	4
nema odgovora	-	1	1	1	1	1	-	1
Ukupno	1	5	7	9	6	1	2	12

5-17.1 Broj nevladinih organizacija prema naručiocu projekata i osnovnoj oblasti djelovanja

Osnovna oblast djelovanja	Domaći nivoi vlasti*	%	Privredna društva**	%	Međunarodne organizacije***	%
humanitarna djelatnost	2	9,1	1	14,3	1	7,1
kultura	8	36,4	2	28,6	3	21,4
obrazovanje i zdravstvo	3	13,6	1	14,3	1	7,1
socijalna zaštita	1	4,5	-	-	3	21,4
sport	3	13,6	-	-	-	-
ostalo	2	9,1	1	14,3	5	35,7
nema odgovora	3	13,6	2	28,6	1	7,1
ukupno	22	100	7	100	14	100

* domaći nivoi vlasti predstavljaju BiH, entitet, kantoni, jedinice lokalne samouprave

** privredna društva predstavljaju privredna društva sa sjedištem u BiH i inostranstvu

*** međunarodne organizacije predstavljaju inostrane subjekte javnog prava i međunarodne organizacije

Nevladine organizacije u oblasti kulture ostvarile su najveći dio ukupnog prihoda kumulativno izračunatog u periodu obahvaćenom istraživanjem na projektima čiji su naručioci domaći nivoi vlasti.

6 – MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

6-1 Uvod

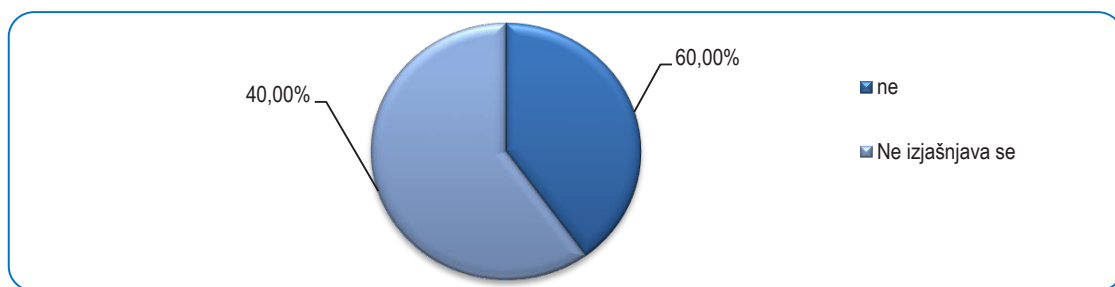
Istraživanje je imalo za cilj identificirati one aspekte stanja i djelovanja međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini u oblasti inovacionog sistema, tj. sistema nauke i tehnološkog razvoja, koji se ne mogu utvrditi isključivo analizom općih pravnih akata. Pod međunarodnom organizacijom podrazumijeva se međunarodna vladina i međunarodna nevladina organizacija koja svoje sjedište ili podružnicu ima registrovanu u Federaciji BiH. Istraživanje je provedeno putem elektronskog upitnika koji je osim pitanja sadržavao i kratak opis i cilj istraživanja na uzorku od 17 slučajno odabranih međunarodnih organizacija.

Od ukupnog uzorka upitnik je popunilo 5 (29,4%) organizacija, dok se 6 (35,3%) organizacija izjasnilo da nisu u mogućnosti popuniti ili se ne bave naučnoistraživačkim radom, a 6 (35,3%) nije odgovorilo. Istraživanjem je obuhvaćen period 2016–2018. godine.

6-2 Služba (uposlenik) na poslovima istraživanja i inovacija

Prema rezultatima istraživanja u 3 (60%) međunarodne organizacije ne postoji služba niti zaposlenik u čijem opisu poslova i zadataka je trajno praćenje mogućnosti koje nude okvirni programi za istraživanje i inovacije Evropske unije, dok se 2 (40%) anketiranih nije izjasnilo.

6-2.1 Služba (uposlenik) na poslovima istraživanja i inovacija (%)

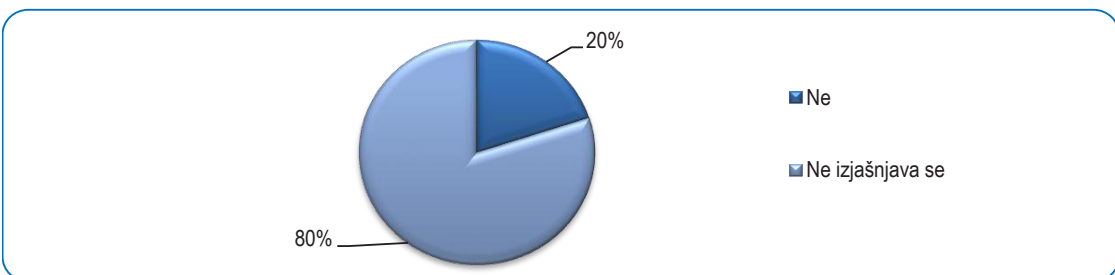
Međunarodne organizacije koje su učestvovala u istraživanju izjasnile su se da nemaju srednjoročni plan finansiranja naučnoistraživačkog i istraživačkog razvojnog rada.

6-3 Razmatranje i učešće u programima Evropske unije

U periodu koji se odnosi na istraživanje sve međunarodne organizacije obuhvaćene istraživanjem odgovorile su da nisu detaljno razmatrale programe Evropske unije u oblasti međunarodne naučnoistraživačke saradnje (HORIZONT 2020; COST; EUREKA; COSME) u svrhu ispitivanja mogućnosti prijave vlastitog projekta.

Međunarodne organizacije u periodu obuhvaćenom istraživanjem nisu učestvovala kao nosilac ili partner u programima Evropske unije – HORIZONT 2020; COST; EUREKA; COSME, odgovorila je 1 (20%) organizacija, dok se 4 (80%) nisu izjasnile.

6-3.1 Učešće u programima Evropske unije (%)

U periodu obuhvaćenom istraživanjem ispitane međunarodne organizacije nisu saradivale sa Sistemom državnih kontakt tačaka – Okvirni program za istraživanje i inovacije Horizont H2020 NCP (National Contact Points System).

UPITNICI

UPITNIK C: INSTITUTI

1.Puni naziv instituta:

2.Sjedište instituta:

3.Godina osnivanja instituta:

4.Osnovna djelatnost:

5.Pravni status instituta:

Izaberite jedan od ponuđenih odgovora

- a) samostalna javna ustanova
- b) samostalna privatna ustanova
- c) organizaciona jedinica u sastavu javnog univerziteta
- d) organizaciona jedinica u sastavu privatnog univerziteta
- e) organizaciona jedinica privrednog društva s pravom samostalnog nastupa na tržištu

6.Sredstva instituta su:

Označite sve moguće odgovore

- a) isključivo u državnoj svojini
- b) isključivo u privatnoj svojini
- c) u državnoj svojini _____ %, u privatnoj svojini _____ % (popuniti respektivno)

7.Bez obzira na vrstu svojine, sredstva vašeg instituta se nalaze:

Označite sve moguće odgovore

- a) isključivo u svojini subjekata sa državljanstvom, odnosno pripadnošću BiH
- b) isključivo u svojini inostranih pravnih ili fizičkih lica
- c) u svojini domaćih subjekata _____ %, u svojini inostranih subjekata _____ % (popuniti respektivno)

8. Broj lica u stalnom radnom odnosu:

a) s punim radnim vremenom:

b) s radnim vremenom kraćim od punog:

9. Broj zaposlenih u institutu u zvanju:

a) naučni savjetnik

b) viši naučni saradnik

c) naučni saradnik

10. Broj zaposlenih u institutu u dole navedenom ili njemu odgovarajućem zvanju:

a) istraživač – savjetnik

b) viši istraživač – saradnik

c) istraživač – saradnik

UPITNIK F: MEĐUNARODNA SARADNJA

* 11. Navedite naziv i sjedište organizacije:

1. Da li u vašoj organizaciji postoji služba ili uposlenik/samostalni referent u čijem opisu poslova i zadataka je trajno praćenje mogućnosti koje nude okvirni programi za istraživanje i inovacije Evropske unije:

	Naziv službe i broj uposlenika	Samostalni referent	Napomena
HORIZONT 2020	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COST	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
EUREKA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COSME	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Ima li vaša organizacija srednjoročni plan finansiranja naučnoistraživačkog i israživačkorazvojnog rada?

Da Ne

3. Ako vaša organizacija ima srednjoročni plan finansiranja finansiranja naučnoistraživačkog i israživačkorazvojnog rada, da li su u njemu posebno predviđena sredstva za međunarodne projekte?

Da Ne

4. U trogodišnjem periodu 2016 – 2018. g. koji od programa EU u oblasti međunarodne naučnoistraživačke saradanje ste detaljno razmatrali u vašoj instituciji radi ispitivanja mogućnosti prijave vlastitog projekta:
Označite sve moguće odgovore

- a) HORIZONT 2020
 b) COST;
 c) EUREKA;
 d) COSME;

5. Ako je vasa institucija u periodu 2016 – 2018. godine aktivno pripremala projekt(e) za učešće u nekom od sljedećih programa EU, navedite njihov broj i radni naziv do 5 projekata po vašem izboru

	Broj projekata	Naziv projekata
HORIZONT 2020	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COST	<input type="text"/>	<input type="text"/>
EUREKA	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COSME	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6. Da li je u trogodišnjem period 2016 – 2018 g, vaša institucija učestvovala kao nosilac ili partner u nekom od ovih programa?

	DA	NE	Ukoliko DA, navedite nazive projekta
HORIZONT 2020	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COST	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
EUREKA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COSME	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

7. Da li ste u periodu 2016 – 2018. saradivali sa Sistemom državnih kontakata za Okvirni program za istraživanje i inovacije Horizont H2020 (NCP – National Contact Points System)

Da Ne

8. Ukoliko je odgovor na prethodno pitanje DA, ocijenite rad NCP (National Contact Points System) Izaberite jedan od ponuđenih odgovora

- a) Ne zadovoljava
- b) Zadovoljava
- c) Dobar
- d) Vrlo dobar
- e) Odličan

9. Ukoliko ste u period 2016 – 2018. godine aplicirali na grant Ministarstva civilnih poslova BiH za pripremu projekata iz fonda H2020, COST i EUREKA, molimo Vas da popunite donju tabelu:

	Broj aplikacija za sredstva	Broj uspješnih aplikacija	Iznos dobijenih sredstava po programu	Iznos dobijenih sredstava od MCP po projektu
H2020	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COST	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
EUREKA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
COSME	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

10. Navedite inicijative EU koje su u vašoj instituciji detaljno razmotrene ili se permanentno razmatraju radi uključivanja vaših projekata u te inicijative

	Osnovni predmet razmatranja	Broj planiranih projekata	Očekivani ukupni troškovi planiranih projekata
Dunavska strategija	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Open Science/ Open Data	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Strategija pametne specijalizacije	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Istraživačka infrastruktura	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

UPITNIK E: NEVLADINE ORGANIZACIJE

1. Puni naziv nevladine organizacije:

2. Sjedište:

3. Godina osnivanja:

4. Da li ste upisani u registar naučnoistraživačkih organizacija entiteta, odnosno kantona u kome je sjedište NGO?

5. Osnovna oblast djelovanja:

6. Izvori sredstava:

7. Broj lica u stalnom radnom odnosu:

Označite sve moguće odgovore

- a) s punim radnim vremenom:
 b) s radnim vremenom kraćim od punog:

8. Broj volontera:

9. Broj zaposlenih u nevladinoj organizaciji u zvanju:

a) doktor nauka

b) magistar

c) VSS

Molimo Vas odgovorite na sljedeća pitanja dajući zbirne podatke za trogodišnji period istraživanja 2016 – 2018. godina:

1. Najveći dio ukupnog prihoda kumulativno izračunatog za protekle tri godine NGO je ostvarila radeći:

a) fundamentalna istraživanja

b) razvojna istraživanja

c) primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija

2. Navedite broj projekata iz sljedećih oblasti koje je NGO završila u protekle tri godine:

a) fundamentalna istraživanja:	<input type="text"/>
b) razvojna istraživanja	<input type="text"/>
c) primijenjena istraživanja, uključujući unapređenje i razvoj tehnologija	<input type="text"/>
d) konsultativni projekti:	<input type="text"/>
e) ostale vrste projekata:	<input type="text"/>

3. Najveći dio ukupnog prihoda kumulativno izračunatog za protekle tri godine NGO je ostvarila radeći na projektima čiji je naručilac:

a) država BiH	<input type="text"/>
b) entitet	<input type="text"/>
c) kanton, odnosno kantoni	<input type="text"/>
d) jedinice lokalne samouprave	<input type="text"/>
e) privredna društva sa sjedištem u BiH	<input type="text"/>
f) privredna društva sa sjedištem u inostranstvu	<input type="text"/>
g) javne bosanskohercegovačke ustanove	<input type="text"/>
h) inostrani subjekti javnog prava	<input type="text"/>
i) međunarodne organizacije	<input type="text"/>

4. Navedite koje od trenutno važećih dokumenata ima NGO:

a) dugoročnu strategiju djelovanja	<input type="text"/>
b) srednjoročni program rada	<input type="text"/>
c) godišnji program rada	<input type="text"/>
d) nešto drugo:	<input type="text"/>

UPITNIK D: PRIVREDNA DRUŠTVA

Opšti podaci o preduzeću

1. Ime, grad

2. Molimo ukratko opišite osnovne proizvode Vašeg preduzeća?

Izaberite jedan od ponuđenih odgovora

- Primarni proizvodi (sirovine)
 Prerađivačka industrija
 Usluge

3. Osnovna djelatnost preduzeća

4. Da li je li Vaše preduzeće u 2018. bilo dio grupe preduzeća? (Grupu preduzeća čine dva ili više samostalnih preduzeća sa zajedničkim vlasništvom. Svako preduzeće unutar grupe može snabdijevati različita tržišta, kao što je slučaj s nacionalnim ili regionalnim podružnicama, ili snabdijevati tržišta različitih proizvoda. Glavna uprava je također dio grupe preduzeća.)

- Da Ne

5. U kojoj zemlji je sjedište glavne uprave ?

Faktori koji otežavaju aktivnosti vezane za naučno-istraživački rad i inovacije proizvoda i usluga

1. Tokom 2016., 2017. i 2018. godine, koliki su značaj (Stepen važnosti) imali Troškovni faktori u sprečavanju Vašeg preduzeća da se bavi naukom i inoviranjem ili sputavanju Vaših aktivnosti?

	Nizak	Srednji	Visok	Nemamo iskustva
Nedostatak sredstava unutar Vašeg preduzeća ili grupe preduzeća	☐	☐	☐	☐
Nedostatak finansiranja iz izvora izvan Vašeg preduzeća	☐	☐	☐	☐
Previsoki troškovi	☐	☐	☐	☐

2. Tokom 2016., 2017. i 2018. godine, koliki su značaj (Stepen važnosti) imali Faktori znanja u sprečavanju Vašeg preduzeća da se bavi naukom i inoviranjem ili sputavanju Vaših aktivnosti?

	Nizak	Srednji	Visok	Nemamo iskustva
Nedostatak kvalificiranog osoblja	☐	☐	☐	☐
Nedostatak informacija o tehnologiji	☐	☐	☐	☐
Nedostatak informacija o tržištima	☐	☐	☐	☐

3. Tokom 2016., 2017. i 2018. godine, koliki su značaj (Stepen važnosti) imali Tržišni faktori u sprečavanju Vašeg preduzeća da se bavi naukom i inoviranjem ili sputavanju Vaših aktivnosti?

	Nizak	Srednji	Visok	Nemamo iskustva
Teškoće u pronalaženju partnera	☐	☐	☐	☐
Tržištem dominiraju etablirana (uhodana) preduzeća	☐	☐	☐	☐
Neizvjesna potražnja za novim proizvodima ili uslugama	☐	☐	☐	☐

4. Tokom 2016., 2017. i 2018. godine, koliki su značaj (Stepen važnosti) imali Razlozi protiv inoviranja u sprečavanju Vašeg preduzeća da se bavi naukom i inoviranjem ili sputavanju Vaših aktivnosti?

	Nizak	Srednji	Visok	Nemamo iskustva
Nema potrebe zbog prethodnih rezultata u Vašem preduzeću	☐	☐	☐	☐
Nema potrebe jer nema potražnje	☐	☐	☐	☐

Aktivnosti i troškovi istraživanja

Tokom 2016., 2017. i 2018. godine, da li je Vaše preduzeće bilo uključeno u sljedeće istraživačke aktivnosti? (moguće je odabrati više od jednog odgovora)

1. Interne aktivnosti istraživanja i razvoja (IR)

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Aktivnosti istraživanja i razvoja obavljene unutar Vašeg preduzeća u cilju kreiranja novog znanja ili rješavanja naučnih ili tehničkih problema (uključujući i interni razvoj softvera koji zadovoljava ovaj kriterij).	☐	☐	☐

2. Eksterne usluge istraživanja i razvoja (IR)

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
IR koje je Vaše preduzeće ugovorilo ali su ih obavila druga preduzeća (uključujući druga poduzeća unutar Vaše grupe preduzeća) ili javne ili privatne istraživačke organizacije	☐	☐	☐

3. Nabavka mašina, opreme, softvera i zgrada

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Nabavka naprednih mašina, opreme, softvera i zgrada za proizvodnju novih ili znatno poboljšanih proizvoda i procesa	☐	☐	☐

4. Nabavka postojećeg znanja od drugih preduzeća i organizacija

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Pribavljanje postojećeg "know-how"-a, autorskih prava, licenci za patente i nepatentirane izume, i sl. od drugih preduzeća ili organizacija u cilju razvoja novih ili znatno poboljšanih proizvoda, usluga i/ili procesa.	☐	☐	☐

5. Osposobljavanje za inovacijske aktivnosti

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Osposobljavanje Vaših zaposlenika unutar ili izvan Vašeg preduzeća za razvoj i/ili uvođenje novih ili znatno poboljšanih proizvoda, usluga i procesa	☐	☐	☐

6. Uvođenje inovacija na tržište

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Interne ili eksterno ugovorene aktivnosti za uvođenje Vaših novih ili znatno poboljšanih proizvoda i usluga na tržište, uključujući istraživanje tržišta i oglašavanje njihovog plasmana na tržište	☐	☐	☐

7. Dizajn

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Dizajniranje, ili izmjene oblika ili izgleda proizvoda ili usluge bilo da je vlastita aktivnost ili povjerena eksternoj kompaniji	☐	☐	☐

8. Ostalo

	NE	DA - Matična zemlja	DA - Inostranstvo
Ostale aktivnosti ugovorene s ciljem implementacije novih ili znatno poboljšanih proizvoda i procesa kao što su studije izvedivosti, testiranje, priprema proizvodnih linija, industrijski inženjering itd	☐	☐	☐

9. Koliko je Vaše preduzeće potrošilo/investiralo na svaku od navedenih investicijskih aktivnosti samo za 2018. godine?

Uključite trenutne troškove (troškovi rada, ugovorne aktivnosti i ostale povezane troškove), te kapitalna izdvajanja za zgrade i opremu.

Ako Vaše preduzeće u 2018. godine nije imalo izdataka, molimo stavite "0".

Ukoliko ne posjedujete precizne računovodstvene podatke, molimo da koristite % od ukupnog prometa.

9a. Interno istraživanje i razvoj (in-house) – uključite trenutne troškove uključujući troškove rada i kapitalne izdatke na zgrade i opremu specifičnu za istraživanje i razvoj).

9b. Eksterno istraživanje i razvoj – istraživanje i razvoj koje je Vaše preduzeće povjerilo drugim kompanijama (uključujući kompanije unutar grupe kompanija) te javnim ili privatnim istraživačkim organizacijama.

10. Da li je u toku 2016., 2017. i 2018. godine, Vaše preduzeće primilo bilo kakav oblik finansijske podrške za naučno/istraživačke aktivnosti iz javnih fondova od sljedećih nivoa državne vlasti? Uključite finansijsku podršku u obliku poreskih olakšica, nepovratnih sredstava, subvencionirane kredite ili kreditne garancije. Isključite istraživačke i druge inovacijske aktivnosti koje su se u potpunosti provodile za javni sektor prema ugovoru.

	DA	NE
Lokalna ili regionalna vlast	☐	☐
Državna vlast (uključujući agencije državne agencije i ministarstva)	☐	☐
Evropska unija (EU)	☐	☐

Performanse/Učinak

1. Uzimajući u obzir posljednje tri godine (2016., 2017. i 2018.), rangirajte Vaš ukupan učinak u poređenju sa Vašim glavnim konkurentom (1 = mnogo lošije, 4 = jednako 7= mnogo bolje)

	1	2	3	4	5	6	7
Tržišno učešće	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prihodi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Profit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Novčani tok	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Smanjenje troškova	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Koliko iznosi ukupan promet Vašeg preduzeća u EUR-ima za 2016. i 2018. godinu? Napomena: Promet iskazati u '000 eura do 8 cifara Promet je definisan kao tržišna prodaja proizvoda i usluga (uključiti sve poreze osim PDV-a) Napomena: Za kreditne institucije: dospjele kamate i sličan prihod; za osiguravajuća društva: obračunane bruto premije

	2016	2018
...	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. Koliko približno iznosi procenat inostranog prometa u ukupnom prometu Vašeg preduzeća za 2016 i 2018 godinu?

	2016	2018
...	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4. U kojoj godini približno je Vaše preduzeće počelo izvoziti?

5. Koliko u Vašem preduzeću u prosjeku ima zaposlenih:

	2018
Ukupan broj zaposlenih	<input type="text"/>
Menadžeri i druge projektne/funkcijske	<input type="text"/>

2. Molimo da rangirate Vaše slaganje/neslaganje sa sljedećim izjavama na skali od 1 do 7 (gdje 1 označava "potpuno neslaganje" i 7 označava "potpuno slaganje" sa izjavom).

	1	2	3	4	5	6	7
Mnogo neformalnih razgovora "po hodnicima" u ovom preduzeću odnosi se na naučno-istraživački rad.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Imamo sastanke među odjelima najmanje jednom kvartalno kako bismo diskutovali o razvoju tehnologije, tržišnim trendovima i razvoju tržišta.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Često angažiramo vanjske eksperte radi unapređenja poslovanja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pratimo naučno-istraživačke pojave relevantne za naše poslovanje putem interneta, publikacija, sajmova i slično	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kada se nešto važno dogodi na našem glavnom tržištu, cijelo preduzeće je upoznato s tim u kratkom roku.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kada se nešto važno po pitanju promjene u tehnologiji dogodi, cijelo preduzeće je upoznato s tim u kratkom roku.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Izdvajamo značajna sredstva za naučno-istraživački rad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rezultati naučno-istraživačkog rada u našem preduzeću značajno utječu na poslovne rezultate.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Koliko ljudi iz vašeg preduzeća je angažirano na naučno-istraživačkom radu?

...

Ukupno	<input type="text"/>
Djelimično	<input type="text"/>
Vanjskih saradnika	<input type="text"/>

4. Struktura angažiranih ljudi na naučno-istraživačkom radu

...

Doktora nauka	<input type="text"/>
Magistara	<input type="text"/>
Visoka sprema i ostalo	<input type="text"/>

5. Koliko izdvajate za naučno-istraživački rad u KM ?

UPITNIK B: UNIVERZITETI

1. Molimo vas da popunite sljedeću tabelu:

	Odgovor
1. Naziv i sjedište univerziteta/sveučilišta?	<input type="text"/>
2. Javni ili privatni univerzitet/sveučilište?	<input type="text"/>
3. Broj fakulteta u okviru vašeg univerziteta / sveučilišta?	<input type="text"/>
4. Broj istraživačkih instituta kao organizacionih jedinica univerziteta / sveučilišta (npr. Institut za ekonomska istraživanja)?	<input type="text"/>
5. Broj istraživačkih instituta sa svojstvom pravnog lica koje je organizovao univerzitet?	<input type="text"/>
6. Broj organizacija za transfer tehnologija (tehnološki parkovi, inkubacioni centri za razvoj tehnologija itd.) koje je osnovao univerzitet/sveučilište?	<input type="text"/>
7. Broj istraživačkih instituta kao organizacionih jedinica unutar fakulteta?	<input type="text"/>
8. Broj stalno zaposlenog akademskog osoblja na osnovu ugovor o radu bilo kojeg trajanja?	<input type="text"/>

2. Da li imate strategiju razvoja naučnoistraživačkog i istraživačkog razvojnog rada na univerzitetu / sveučilištu?

Da Ne

4. Ukoliko imate strategiju naučnoistraživačkog i istraživačkog razvojnog rada, navedite najmanje pet ključnih državnih i univerzitetskih stratejskih dokumenata sa kojim ste usaglašavali svoju strategiju razvoja nauke prilikom njene izrade.

	Naziv dokumenta	Napomena
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5. Molimo da u donjoj tabeli navedete prosječan godišnji iznos sredstava za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad u periodu 2016 – 2018. godine, koji ste dobili od pojedinih institucija i donatora.

Nazivi institucija	Ništa nismo dobili	Do 100 000 KM	100 001 KM - 300 000 KM	300 001 KM - 500 000 KM	Preko 500 001 KM	Ukupno
1. Vlastine institucije - Državni nivo BiH						
2. Vlastine institucije - Entitet FBiH						
3. Vlastine institucije - Entitet RS						
4. Vlastine institucije - Kantonalni nivo						
5. Privredni subjekti						
6. Nevladine organizacije - domaće						
7. Nevladine organizacije - inostrane						
8. Vlastine institucije - inostrane						
9. Međunarodni fondovi						
10. Privatne donacije zadužbine						
11. Privatne donacije i zadužbine - inostrane						

6. U 2018. godini na vašem univerzitetu je u nastavi bilo angažirano ?

	Osnov radnog angažmana nastavnog osoblja - Ugovor o radu na puno radno vrijeme	Osnov radnog angažmana nastavnog osoblja - Ugovor o radu na manje od punog radnog vremena	Osnov radnog angažmana nastavnog osoblja - Ugovor o djelu/Ugovor o autorskom djelu
1. Asistenti			
2. Viši asistenti			
3. Docenti			
4. Vanredni/izvanredni profesori			
5. Redovni profesori			
UKUPNO			

7. Da li je za nastavno osoblje u radnom odnosu ugovorom o radu određen omjer nastavnog i naučnog rada?

Da Ne

8. Ako je omjer nastavnog i naučnog rada određen u ugovorima o radu nastavnog osoblja, molimo vas da taj omjer navedete prema vrsti nastavnog zvanja.

Akademsko zvanje	Prosječno učeće naučnog rada u ugovorima o radu nastavnog osoblja					
	0% - 10%	11% - 30%	31% - 50%	51% - 70%	71% - 90%	91% - 100%
1. Asistenti						
2. Viši asistenti						
3. Docenti						
4. Vanredni profesori						
5. Redovni profesori						

9. Molimo vas da na donjoj tabeli označite dva najčešće primijenjena načina na koje studente uključujete u naučnoistraživački rad (NIR).

Načini uključivanja studenata u NIR	Ciklus studija		
	I	II	III
1. Mala istraživanja za potrebe nastave	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Samostalna istraživanja koja predlože student ili nastavnici	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Grupna istraživanja koje organizuju i vode nastavnici	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Uključujemo ih u naučnoistraživačke i istraživačko razvojne projekte koji se vode na univerzitetu i njegovim jedinicama	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

10. Da li imate popis naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta?

Da Ne

11. Da li imate plan nabavke naučnoistraživačke opreme na nivou univerziteta?

Da Ne

12. Na skali od 1 do 5, gdje je 1 – nezadovoljavajuće, a 5 odlično procjenjujete navedene vidove saradnje u naučnoistraživačkom i istraživačko razvojnom radu

	1 – ne zadovoljava	2 – zadovoljava	3 - dobra	4 – vrlo dobra	5 – odlična
1. Naučnoistraživačku suradnju među fakultetima unutar univerziteta	☐	☐	☐	☐	☐
2. Naučnoistraživačku suradnju sa univerzitetima u BiH	☐	☐	☐	☐	☐
3. Naučnoistraživačku suradnju za univerzitetima u regiji i Evropi	☐	☐	☐	☐	☐
4. Spremnost akademskog osoblja na odlazak u naučne razmjene na period od ili duži od jednog semestra	☐	☐	☐	☐	☐
5. Spremnost studenata na odlazak u razmjene na period od ili duži od jednog semestra	☐	☐	☐	☐	☐
6. Kvalitet naučnih projekata vašeg univerziteta	☐	☐	☐	☐	☐
7. Uticaj naučnih projekata vašeg univerziteta na razvoj društva i ekonomije?	☐	☐	☐	☐	☐

UPITNIK A: MINISTARSTVA

1. Molimo vas da nam date sljedeće opšte podatke o ministarstvu:

1. Potpun naziv ministarstva	<input type="text"/>
2. Sjedište ministarstva:	<input type="text"/>
3. Broj službenika zaposlenih u ministarstvu koji se, prema sistematizaciji radnih mjesta, sa punim radnim vremenom bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)	<input type="text"/>
4. Broj službenika zaposlenih u ministarstvu koji se, prema sistematizaciji radnih mjesta, do 50% radnog vremena bave pitanjima naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem)	<input type="text"/>

2. Molimo Vas odgovorite na sljedeća pitanja dajući zbirne podatke za trogodišnji period istraživanja 2016 – 2018. godina:

Označite sve moguće odgovore

1. Koliko puta je skupština vaše političko-teritorijalne jedinice kao posebnu tačku dnevnog reda razmatrala stanje naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem):
2. Koliko puta je skupština vaše političko-teritorijalne jedinice razmatrala kao posebnu tačku dnevnog reda prijedloge skupština drugih političko-teritorijalnih jedinica koje se tiču stanja ili problema sistema naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem):
3. Koliko puta je skupština vaše političko-teritorijalne jedinice dobila prijedloge skupština drugih političko-teritorijalnih jedinica za harmonizaciju sistema naučnoistraživačkog i tehnološkog razvoja:

4. Da li je skupština kantona dala ili primila konkretnu inicijativu za zajedničko obavljanje poslova koji se odnose na sistema naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem) sa drugim kantonima (horizontalna koordinacija)?

- a) Dala inicijativu:
- b) Primila inicijativu:

5. Da li je skupština kantona dala ili primila konkretnu inicijativu za zajedničko regulisanje pitanja sistema naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem) sa Federacijom BiH (vertikalna koordinacija)?

- a) Dala inicijativu:
- b) Primila inicijativu:

6. Strategija naučno-tehnološkog razvoja u vašoj političko-teritorijalnoj jedinici:

- a) Postoji važeća
- b) U toku je izrade
- c) Ne postoji, niti se radi na njenoj izradi

7. Ako je vaša političko-teritorijalna jedinica donijela ili donosi strategiju naučno-tehnološkog razvoja, zaposleni u vašem ministarstvu sudjeluju kao lica koja:

Označite sve moguće odgovore

- a) pružaju isključivo administrativno-tehničke usluge pri izradi strategije
- b) pripremaju podloge za donošenje strategije
- c) pripremaju nacrt strategije
- d) daju primjedbe i mišljenje o nacrtu strategije koji je pripremio savjet za nauku ili neko drugo tijelo

8. Koliko puta je vlada vaše političko-teritorijalne jedinice kao posebnu tačku dnevnog reda razmatrala stanje naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem):

Označite sve moguće odgovore

9. Koliko puta je vlada vaše političko-teritorijalne jedinice sa vladama drugih političko-teritorijalnih jedinica kao posebnu tačku dnevnog reda razmatrala stanje naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja (inovacioni sistem):

Označite sve moguće odgovore

10. Premijer vlade sa nadležnim ministrom na posebnom sastanku razmatra stanje inovacionog sistema i visokog obrazovanja:

a) Redovno	<input type="text"/>
b) Jednom mjesečno	<input type="text"/>
c) Jednom u 3 mjeseca	<input type="text"/>
d) Jednom u 6 mjeseci	<input type="text"/>
e) Jednom godišnje	<input type="text"/>
f) Nikada	<input type="text"/>

11. Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa svojim pomoćnicima na posebnom sastanku razmatra stanje inovacionog sistema i visokog obrazovanja:

a) Redovno	<input type="text"/>
b) Jednom mjesečno	<input type="text"/>
c) Jednom u 3 mjeseca	<input type="text"/>
d) Jednom u 6 mjeseci	<input type="text"/>
e) Jednom godišnje	<input type="text"/>
f) Nikada	<input type="text"/>

12. Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa drugim ministrima u svojoj vladi, osim ministra finansija, kao jedinu ili posebnu tačku dnevnog reda razmatra stanje inovacionog sistema i visokog obrazovanja:

a) Redovno	<input type="text"/>
b) Jednom mjesečno	<input type="text"/>
c) Jednom u 3 mjeseca	<input type="text"/>
d) Jednom u 6 mjeseci	<input type="text"/>
e) Jednom godišnje	<input type="text"/>
f) Nikada	<input type="text"/>

13. Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje sa ministrom finansija kao jedinu ili posebnu tačku dnevnog reda razmatra stanje finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja:

a) Redovno	<input type="text"/>
b) Jednom mjesečno	<input type="text"/>
c) Jednom u 3 mjeseca	<input type="text"/>
d) Jednom u 6 mjeseci	<input type="text"/>
e) Jednom godišnje	<input type="text"/>
f) Nikada	<input type="text"/>

14. Prijedlozi ministarstva za finansiranje strateških programa se prilikom usvajanja budžeta:

a) Usvajaju u predloženom iznosu bez promjena	<input type="text"/>
b) Usvajaju u predloženom iznosu, ali uz preraspodjelu između programa	<input type="text"/>
c) Usvajaju uz generalno smanjenje iznosa	<input type="text"/>
d) Usvajaju uz smanjenje iznosa za pojedine programe	<input type="text"/>

15. Navedite procent ukupnog budžeta vaše političko-teritorijalne jedinice koji je izdvojen za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj u:

a) 2016. godini _____	<input type="text"/>
b) 2017. godini _____	<input type="text"/>
c) 2018. godini _____	<input type="text"/>

16. Navedite sve registre i evidencije u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja koje vodi vaše ministarstvo:

a)	<input type="text"/>
b)	<input type="text"/>
c)	<input type="text"/>
d)	<input type="text"/>

17. Savjet za nauku:

a) Postoji pri ministarstvu nadležnom za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje	<input type="text"/>
b) Postoji pri vladi	<input type="text"/>
c) Postoji pri skupštini	<input type="text"/>
d) Nije formiran	<input type="text"/>

18. Ako savjet za nauku postoji, navedite broj sastanaka koji su održani u proteklom trogodišnjem periodu
Označite sve moguće odgovore

19. Ako savjet za nauku postoji, najveći uticaj na određivanje prijedloga dnevnog reda ima:

Označite sve moguće odgovore

- a) Predsjednik vlade
- b) Ministar nadležan za naučnoistraživačku djelatnost i visoko obrazovanje
- c) Pomoćnik ministra za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj
- d) Predsjednik savjeta

20. Navedite najmanje tri mjere koje je ministarstvo nadležno za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj preduzelo za sprječavanja odlaska naučnoistraživačkog kadra u inostranstvo („odliv mozgova“):

Označite sve moguće odgovore

- a)
- b)
- c)

20. Navedite najmanje tri mjere koje je ministarstvo nadležno za naučnoistraživačku djelatnost i tehnološki razvoj preduzelo za sprječavanja odlaska naučnoistraživačkog kadra u inostranstvo („odliv mozgova“):

Označite sve moguće odgovore

- a)
- b)
- c)

21. Izvještajte o rezultatima naučnoistraživačkih projekata, koje je finansiralno nadležno ministarstvo dostavljate:

Označite sve moguće odgovore

- a) Isključivo vladi
- b) Vladi i drugim ministarstvima u čiju nadležnost spada materija koja je istraživana
- c) Neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima iste vlade
- d) Neposredno drugim zainteresovanim ministarstvima vlada drugih političko-teritorijalnih jedinica

22. Navedite po vašem mišljenju pet najvažnijih koordinacijskih akcija u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja koje je u proteklom trogodišnjem periodu preduzelo Ministarstvo civilnih poslova BiH:

Označite sve moguće odgovore

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

23. Navedite po vašem mišljenju pet najvažnijih koordinacijskih akcija u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja koje je u proteklom trogodišnjem periodu preduzelo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke:

Označite sve moguće odgovore

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

001.89(497.6)(083.94)(083.41)

HARMONIZACIJA sistema nauke u Bosni i Hercegovini : projekt = Harmonization of the science system in Bosnia and Herzegovina : project / urednici Emir Kremić, Miloš Trifković. - Sarajevo : Federalni zavod za statistiku = Institute for Statistics of the Federation of Bosnia and Herzegovina : Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine = Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 2020. - [68] str. : ilustr. ; 25 cm. - (Posebna izdanja / Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine ; knj 185. Centar za sistemska istraživanja ; knj 5/2)

ISBN 978-9958-515-01-9 (Federalni zavod za statistiku)

ISBN 978-9926-410-52-0 (ANUBiH)

COBISS.BH-ID 29112838

